

USPEL DAN NARODNE NOŠE: LETOŠNJA ŠESTA PRIREDITEV TE VRSTE V KAMNIKU JE PRIVABILA DOSLEJ NAJVEČJE ŠTEVILO NARODNIH NOŠ IN GLEDALCEV, OD BLIZU IN DALEČ
(več o tem berite na 5. strani)

Dr. Marjan Brecej v Kamniku

V začetku septembra je dr. Marjan Brecej, podpredsednik zvezne skupščine in naš zvezni poslanec, imel za širši politični aktiv kamniške občine razgovor o ustavnih spremembah. Razgovora se je udeležilo okrog 100 družbenopolitičnih delavcev iz krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela. V razpravi so posebno podčrtali pomen ustavnih sprememb, ki bodo omogočile večji vpliv delovnega človeka pri gospodarjenju z rezultati svojega dela na vseh področjih. Precej so govorili tudi o novem delegatskem in skupščinskem sistemu, ki naj bi bila oblikovana čimbolj preprosto, vendar učinkovito. Udeleženci so podprli temeljna izhodišča nove ustave.

KAMNIŠKI OBČAN

LETO XII ŠT.9. SEPTEMBER • 1 DINAR

GLASILO SZDL OBČINE KAMNIK

Razpravljamo o novi ustavi

V tem mesecu smo se začeli prizadevno in različnih misli pogovarjati o dopolnitvah ustave SFRJ in SR Slovenije iz leta 1963. Pogovor o ustavnih spremembah se bo odvijal v vseh OZD, KS in najrazličnejših sestankih družbenopolitičnih organizacij. In če hočemo, da bo ta ustava zares temeljna listina samoupravljanja, rezultat volje, pogledov in interesov delovnih ljudi, je dolžnost in pravica občana, kmeta, študenta, da se v razpravo vključi in ustvarjalno prispeva k razglabljanju o vsebinskem pomenu tako dopolnjene ustave.

Pogosto se bomo spraševali, čemu te spremembe. Če premerimo našo sedanjo razvojno pot, lahko ugotovimo, da se je kot rdeča nit stalno pojavljala boj za samoupravljanje, za poglobljanje že začrtanih ciljev v začetku revolucije. Vedno smo iskali novih rešitev, novo vsebino našega dela in življenja z enim samim temeljnim ciljem: vsem in vsakomur omogočiti srečnejše življenje.

Začrtano pot družbenega razvoja, ki ga v političnem smislu opredeljuje s samoupravno socialistično demokracijo, smo vedno znova dograjevali, nikoli se nismo zadovoljili z doseženimi rezultati, nikoli nismo obstali ob trenutnih slabosti, nikoli se nismo ustrašili spopada z nasprotniki samoupravljanja. Nasprotno: kakršnakoli nasprotja, ki so nam prečila pot, so nas prepričala, da je samoupravljanje že globokodoživljena ideja v naših delovnih ljudeh, in to nam je dajalo moč za premaganje ovir in za odločnejše korake v prihodnost. Iz tega spoznanja je črpala in črpa svojo moč Zveza komunistov kot vodilna idejno politična organizacijska sila v naši družbi.

Tudi s to ustavo delo še ni končano. Njena bogata vsebina o novih družbeno-ekonomskih odnosih bo zahtevala pri uresničevanju mnogo prizadevnosti, mnogo ustvarjalnosti. Kajti uresničitev načela, da je nosilec vsega družbenega dela in življenja delovni človek v združenem delu, ni enkratna in hitro opravljena akcija. Prenesti dejansko odločanje o vseh stvareh in na vseh ravneh v roke delavca, ne da bi njegovemu imenu odločali od njega bolj ali manj odmaknjeni in odtujeni, kot jim pravimo ekonomski in politični centri odločanja, pomeni v praksi opredeliti se za novo ustavo, za politiko Zveze komunistov.

Smo pred neposredno nalogo, kako v ustavi začrtano smer družbeno-političnega, kulturnega, ekonomskega, zdravstvenega, socialnega, narodno-obrambnega razvoja prelini v vsakdanjo samoupravno prakso in odločanje delovnih ljudi. Torej gre za to da bomo živeli zares vsestransko, polno in politično bogato samoupravno življenje v tovarni, šoli, krajevni skupnosti, obrtni delavnici, društvu in v raznih samoupravnih skupnostih. Uspeh ustavne razprave bo odvisen od nas vseh, zato semoramo odzvati vabilu socialistične zveze, Zveze komunistov in vseh drugih organizacij, ki bodo organizirale razpravo o osnutku ustave.

TONE FIŠER

OBISK GOSTOV IZ TRAVNIKA

PRAZNOVALI SMO OBČINSKI PRAZNIK

Program prireditev ob letošnjem občinskem prazniku je bil pester, kot že dolgo ne. Vso drugo polovico meseca julija so se vrstile številne kulturne, športne in druge prireditve, srečanja izseljencev in zdomecev, srečanja z odborniki prijateljskega Travnika, razvitje praporov itd. Podrobneje o posameznih kulturnih in športnih prireditvah poročamo v posebnih sestavkih. Na kratko želimo opisati osrednji prireditvi letošnjega praznovanja, to je prijateljsko srečanje odbornikov občinske skupščine iz pobratenege Travnika in slavnostno sejo občinskih skupščin Travnika in Domžale-Kamnik.

Odborniki občinske skupščine iz Travnika so skupaj s travniško folklorno skupino letos vrtili obisk našim odbornikom, ki so bili lani tako zelo prisrčno sprejeti v tem prijaznem mestu ob Lašvi. Gostje so v Kamnik prispeli v petek popoldne, kjer so jih na novem Trgu prijateljstva pred hotelom Malograjski dvor sprejeli številni občani in predstavniki občinske skupščine

in družbeno-političnih organizacij. V imenu vseh Kamničanov je goste pozdravil ing. Ferdo Cvetko, predsednik občinske konference SZDL, in jim zaželel prijetno bivanje v našem mestu.

Na kulturni prireditvi pod imenom „Kamniško-travniški večer“, ki je bila zvečer v veliki dvorani kina Dom ob polnoštevni udeležbi občanov, je goste najprej pozdravil predsednik občinske skupščine Vinko Gobeč in na kratko orisal dosedanje sodelovanje med Kamnikom in Travnikom, ki se je začelo pospešeno razvijati pred petimi leti s karavano delavske solidarnosti; med drugim je dejal:

„V razgovorih in v praktičnih rešitvah smo na obeh straneh stremeli za tem, da naredimo našo povezavo še bolj čvrsto, še bolj pristno, še bolj srčno na kulturnem, ekonomskem in družbeno-političnem področju. Kamniška mladina je bila v Travniku tako prisrčno sprejeta, da še danes govorijo udeleženci in starši o tem srečanju. Še več. Pisma potujejo v

obe smeri in po mojem prepričanju bodo naši občani izrabili dopust za ogled Travnika in Sarajeva, ker če človek spozna omenjeni mesti, spozna našo bratsko republiko Bosno in Hercegovino. Posebej moram omeniti, da je ob priliki obiska v Kamniku travniški šofer želel obiskati družino, ker je njegova hči imela v gosteh našo mladinko v Travniku. Take vezi in taka sodelovanja moramo še naprej krepiti in razvijati.

Resnične bratske vezi se ne vrednotijo po dokumentih, temveč po naših ravnanjih, po naših čustvih in praktičnem delu. Toda ne moremo mimo tega, da ne bi danes slovesno podpisali listine o pobratenuju Travnika s Kamnikom, ne samo zaradi zgodovine, temveč tudi zaradi naše skupne obveze.“

Ivica Blažević, predsednik travniške občinske skupščine, in predsednik naše občinske skupščine sta nato slovesno podpisala listino o pobratenuju, na kateri je upodobljen Kamnik za časa Valvasorja. Travniškemu predsedniku so za njegova

USTAVNE RAZPRAVE V POLNEM TEKU

Te dni so razprave o osnutkih zvezne in republiške ustave tudi v naši občini v polnem teku. V mnogih krajevnih organizacijah SZDL in v delovnih organizacijah so take razprave že bile, v ostalih pa jih načrtujejo za prihodnje dni. V razpravah sodelujejo člani občinskega političnega aktiva, ki pojasnjujejo posamezna nejasna vprašanja in pomagajo razpravljalcem pri oblikovanju predlogov in stališč. Največ razprav poteka v zvezi s položajem delovnega človeka v združenem delu, v krajevnih organizacijah pa še posebej o položaju in vlogi krajevnih skupnosti v novi ustavi, o oblikah delegatskega sistema in drugih vprašanjih. Med občani je zlasti živo zanimanje, kako bo v bodoče oblikovan skupščinski sistem v občini. Menijo, da bi morali organizacijo bodoče skupščine zasnovati tako, da bo njeno delo čimbolj racionalno in učinkovito.

—Lj

SEMINAR ZA VODJE USTAVNIH RAZPRAV

Občinska konferenca SZDL je skupaj z domžalsko občinsko konferenco pripravila enodnevni seminar za člane političnega aktiva, ki v naši občini vodi razprave o obeh osnutkih ustav. Seminar je bil v Grobljah. Vsebinsko ustavnih sprememb so pojasnjevali člani republiške ustavne komisije. Iz naše občine se je tega seminarja udeležilo 20 družbenih delavcev.

—Lj

DOBRODOŠLI PRIJATELJI

GOSTJE IZ TRAVNIKA NA TRAVNIŠKO-KAMNIŠKEM VEČERU

prizadevanja pri navezovanju prijateljskih vezi med občani Kamnika in Travnika podelili nato srebrno plaketo Kamnika.

V kulturnem programu je moški pevski zbor Solidarnost pozdravil goste z več pesmimi. Nato pa so nastopili plesalci folklorne skupine iz Travnika, ki so nabito polni dvorani pokazali številne bosanske narodne plesne in pesmi. Gostom pa se je predstavila tudi folklorna skupina iz Kamniške Bistrice z gorenjskimi narodnimi plesi. Ob zaključku pa smo videli še barv-

ni film o Travniku, rojstnem mestu edinega jugoslovanskega Nobelovca pisatelja Iva Andriča.

V soboto popoldne je delegacija iz Travnika položila venec k spomeniku revolucije v Kamniku. Udeležencem pa je o narodnoosvobodilnem boju na Kamniškem spregovoril Ferdo Cvetko.

Travniška delegacija se je udeležila slavnostne seje obeh občinskih skupščin, ki je bila letos v Domžalah. Po slavnostnem govoru predsednika kamni-

ške občinske skupščine je bil v dvorani komunalnega centra kulturni program, v katerem so sodelovali združeni pevski zbori Solidarnost in zbor iz Domžal, recitatorji in godba na pihala. Pionirji kamniških in domžalskih osnovnih šol pa so čestitali odbornikom obeh skupščin ob prazniku 27. juliju.

Popoldne pa so si travniški gostje z zanimanjem ogledali Veliko planino, pastirsko in turistično naselje, kjer so jim gostitelji pripravili prijetno srečanje.

S.

OB OBČINSKEM PRAZNIKU PODELJENE

Letošnje plakete
Kamnika

Občinska skupščina je tudi letos sklenila podeliti več plaket Kamnika in javnih priznanj nekaterim dolgoletnim aktivnim družbenim delavcem ter nekaterim krajevnim skupnostim oziroma organizacijam. Plakete in priznanja so podelili na osrednji prireditvi ob letošnjem občinskem prazniku, na travniško-kamniškem večeru v petek, 27. julija, v dvorani kina Dom. Posamezniki in društva so prejeli naslednja priznanja:

SREBRNO PLAKETO KAMNIKA

Peter PLEVEL

pomočnik vodje prodaje za domači trg v Stolu, za dolgoletno delo na področju gospodarstva in občinski in republiški skupščini in v družbeno-političnih organizacijah. Je predsednik zbora delovne skupnosti občinske skupščine, predsednik komisije za volitve in imenovanja in aktiven član v še nekaterih društvi in organizacijah.

Viktor MIHELČIČ

glasbeni učitelj iz Kamnika, za njegovo osemindvajsetletno požrtvovalno glasbeno pedagoško delo v naši občini in ob petindvajsetletnici njegovih prizadevanj za organiziranje mladinskih pevskih zborov na kamniških šolah. Poleg glasbene vzgoje mladine je dal tudi velik prispevek kulturnemu življenju Kamnika in širne Slovenije kot skladatelj, pevovodja in kapelnik.

Franc SPRUK

iz Kamnika, delovodja pri gradbenem podjetju Graditelj, predsednik delavskega sveta in predsednik delavskega prosvetno-kulturnega društva Solidarnost, za dolgoletno prizadevano družbeno delo v samoupravnih organih podjetja, še posebej pa za njegov prispevek v razvoju kulturno-prosvetnega življenja na Kamniškem, tako v kamniškem društvu Solidarnost kot v občinskem vodstvu Zveze kulturno-prosvetnih organizacij.

OBČINSKI STRELSKI ODBOR KAMNIK

ob dvajsetletnici uspešnega in plodnega dela za razvoj strelskega športa v naši občini. Ti uspehi se kažejo tako v prizadevanjih za izgradnjo strelišč za vojaško in zračno puško kot v doseženih rezultatih pri vzgoji mladih strelcev, posebno v letošnjem letu.

BRONASTA PLAKETA KAMNIKA:

Slava REPŠE

iz Kamnika, glavni finančni knjigovodja v tovarni Titan, za njeno dolgoletno delo v družbeno-političnih organizacijah, v samoupravnih organih in v organih občinske skupščine, med drugim že vrsto let aktivno sodeluje kot član oziroma predsednik sveta za družbeni načrt in finance pri občinski skupščini.

Vinko DACAR

delavcu z Malega Rakitovca iz krajevne skupnosti Pšajnovica, za uspešno družbeno delo v krajevni organizaciji SZDL in v svetovni krajevne skupnosti Pšajnovica.

Zlatko GRIL

iz Kamnika, komercialni direktor podjetja Kamnik, za njegovo delo v družbeno-političnih organizacijah in samoupravnih organih. Med drugim je predsednik delavskega sveta podjetja in član več svetov pri občinski skupščini.

JAVNA PRIZNANJA:

SVETI KRAJEVNIH SKUPNOSTI KAMNIK, ČRNA IN KOMENDA

za uspešno povezovanje občanov pri uresničevanju komunalnih, socialnih in drugih vprašanj v okviru krajevne skupnosti.

Srečko IVANČIČ

vodja krajevnega urada na Lazah, za njegovo delo v družbenih organizacijah in društvih.

Jaka GOLOB

kmet z Gozda, za uspešno delo v krajevni samoupravi, posebej pri organiziranju gradnje vodovoda na Gozdu.

Ludvik PIRC

delavec z Gozda, za uspešno sodelovanje v delu krajevne skupnosti Črna in v delu vodovodnega odbora na Gozdu.

Urška KOZJEK

dijakinja iz Kamnika, za letošnje izredne uspehe, ki jih je dosegla kot republiška pionirska prvakinja v streljanju z zračno in malokalibrsko puško, in postala državna prvakinja v istih disciplinah.

Vsem letošnjim prejemnikom plaket Kamnika in javnih priznanj iskreno čestitamo in jim želimo še veliko delovnih uspehov tudi v prihodnje.

S.

OB 80-LETNICI
KAMNIŠKEGA PLANINSKEGA DRUŠTVA

Kamniški planinci so razen slovesne akademije, ki so jo pripravili že maja, počastili visoki jubilej svojega društva tudi s slavnostno sejo upravnega odbora društva.

18. julija so se zbrali na Starem gradu in povabili medse vse dosedanje še živeče predsednike in najstarejše člane društva.

Vse je najtopleje pozdravil predsednik društva ing. Bojan Pollak. Zgodovino društva je nato orisal Stefan Repanšek, predsednik gospodarskega odseka, ki je o ustanovitvi društva med drugim povedal:

Ko je dne 27.II.1893 krog narodno zavednih in navdušenih ljubljanskih planincev „piparjev“ ustanovil Slovensko planinsko društvo, med katerimi je bil tudi Miha Kos, učitelj iz Homca pri Kamniku, je njihova ideja segla tudi v srca narodno zavednih Kamničanov. Po pismu, ki ga je prejel Miha Kos od prvega tajnika SPD Hauptmana v mesecu juliju 1893, so se tudi kamniški narodnjaki združili in sklenili ustanoviti prvo podružnico SPD. V tem pismu so bile dane prve smernice delovanja bodoče podružnice SPD, ki so glasile: „Delovanje v Kamniških planinah bo glavna stvar Kamniške podružnice. Prilike pri tem ne smemo zamuditi“. Dalje pravi: „pospeši naj se ustanovitev Kamniške podružnice, da nas ne prehitte nemškutarji v Kamniških planinah.“

Pismo enake vsebine je prejel tudi Fran Kocbek, nadučitelj v Gornjem gradu.

Kmalu nato je sledila ustanovitev prve podružnice SPD v Kamniku in mesec dni kasneje v Mozirju.

V povezavi z ljubljanskimi rodoljubi in ustanovitelji SPD so ugledni kamniški meščani: župan Josip Močnik, učitelj Miha Kos, notar dr. Orožen Emil, Josip Satnikar, Jernej Kemperle, Karol Kumer, Janko Košir, Valentin Burnik, Karol Prelesnik iz Stahovice, usnarj Avgust Terpinc in drugi pričeli z akcijami v Kamniških planinah. Markiranje planinskih potov, namestitve slovenskih napisov ob poteh, nadelava novih potov itd.

Župan mesta Kamnika in lekarnar Josip Močnik je v svojem pozivu z dne 19.VII.1893 sporočil narodno zavednim Kamničanom sledeče:

„Radi nujnega važnega pogovora prošeni in vabljeni ste, da se danes dne 19.7.1893 na večer ob 1/2 8 uri gotovo snideste v gostilni pri gosp. Kenda. Da vam je narodnost prava stvar, sem obverjen: nadejam se pa radi tega tudi z gotovostjo, da se današnjega večera polnoštevilno udeležite.“

Tudi rojaki, ki bi se radi nujnosti morda ne bili osebno vabili, so dobrodošli.

Kamnik, 19.7.1893

Josip Močnik.

Tega dne, 19.VII.1893, so Kamničani enotno pokazali svoje narodno zavest in položili prvi temelj SPD v Kamniku. Ustanovni člani so bili: Močnik Josip, župan in lekarnar, Miha Kos, učitelj na Homcu, Valentin Burnik, nadučitelj v Kamniku, Avgust Terpinc, usnarj v Kamniku, pristopilo pa je še 28 rednih članov. Podružnica je vodila težak boj z vladajočimi nemškutarji, ki so z vsemi

sredstvi skušali zavirati akcije članov novo ustanovljene podružnice SPD. Tesna povezanost Mihe Kosa, tajnika podružnice, s Kocbekom in Frischaufom, je rodila lepo in plodno sodelovanje s Savinjsko podružnico in Osrednjim odborom. Kmalu po ustanovitvi je vzcvetela med člani misel, da zgradijo lastno slovensko kočo. Prvotno je Miha Kos predlagal zgraditev zatočišča na Podih, kasneje pa se je odbor odločil zgraditi kočico na Kamniškem sedlu. Z izrednim entuziazmom so Kamničani pristopili h gradnji. Poleg ogromnega lastnega dela so člani odbora žrtvovali in podprli gradnjo z velikimi finančnimi prispevki. Koča je bila dograjena že v letu 1906. V letu 1909 je kočico močno poškodoval vihar in ker kamniška podružnica ni zmogla popravila, kočica prešla v last Osrednjemu odboru.

Po krajšem kulturnem programu, ki so ga pripravili pevci LIRE, so 1. najstarejšim članom društva podelili srebrni častni znak Planinske zveze Slovenije. Prejeli so ga: Janez Golob, Marija Golob, Vladimir Golob, Miha Lah, ing. Franc Mulej, dr. France Pucelj, Slavko Rajh, Jože Rozman, Franc Štef

PLANINSKO PRIZNANJE SO ZASLUŽILI TUDI MLADI PLANINCI STRANJSKE OSNOVNE ŠOLE

la, Julij Uršič, Vinko Vizovišek in dr. Dominik Zvokelj.

15 članov je prejelo bronasti častni znak PZS. Priznanja PD Kamnik za dolgoletno delo v planinski organizaciji so podelili 69 planincem, priznanja za dolgoletno udejstvovanje v planinstvu pa desetim članom planinskega društva. Priznanje je prejela tudi planinska skupina na osnovni šoli Stranj, ki že več let uspešno deluje, žal edina na naših osnovnih šolah.

STAHOVŠKI LOVCI ZA OBČINSKI PRAZNIK

STOLETNI ROG ŠE POJE...

Tudi lovci s Stahovice so dali svoj prispevek k letošnjemu občinskemu prazniku. Letos so bili na vrsti za pripravo vsakoletnega občinskega lovskega tekmovanja v streljanju na glinaste golobe. Ob tej priložnosti pa so razvili tudi svoj lovski prapor, ki bo v prihodnje združeval zeleno bratovščino pod Kamniškimi planinami.

Slovesnost in tekmovanje sta bila pri lovski koči v Kamniški Bistrici. Prapor je razvil pokrovitelj predsednik občinske skupščine Vinko Gobeč, ki ga je izročil praporščaku Ludviku Bodljaju.

Stane Brozovič je v imenu odbora lovске družine opisal zgodovino te družine, ki so jo ustanovili leta 1946. Njen prvi predsednik je bil Erjavškov Miha.

Danes šteje lovška družina Stahovica 30 članov, razpolaga pa z okrog 250 ha lovišč. Prizadevni člani so z lastnim delom postavili lovsko kočico, številne krmilnice in druge naprave na lovišču, v kar so vložili preko 4000 delovnih ur.

Na Okroglem so letos postavili električnega pastirja, da bi preprečili škodo, ki jo kmetom povzroča divjad, zlasti mufloni.

Treba je reči, da lovci z denarjem dobro gospodarijo, saj so letos finančno podprli gradnjo vodovoda na Gozdu, pomagali so domačemu gasilskemu društvu pri nakupu avtomobila itd.

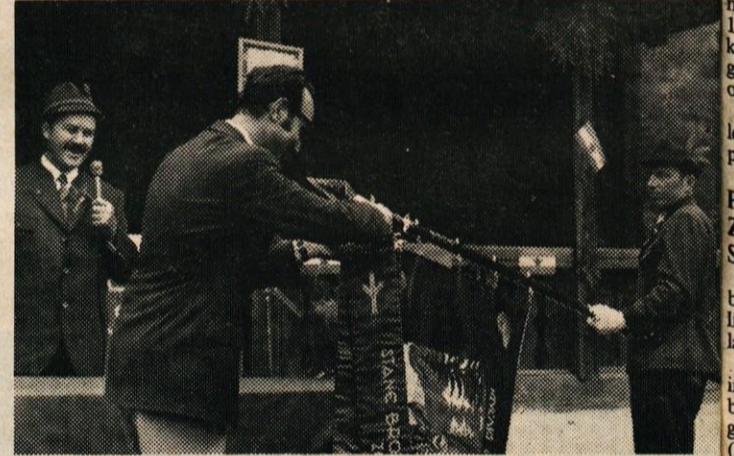
Na slovesnosti je lovec zatrobil na več kot 100 let star lovski rog, ki ima zanimivo zgodovino.

Leta 1874 ga je Karlu Prelesniku iz Stahovice podaril nek lovec z Dunaja v zahvalo, ker ga je po celodnevem iskanju vsega onemoglega prinesel do prve kmetije na Gornjem Okrogu. Lovec je namreč pri lovu na petelina na Menini zaradi megle zašel in ni znal najti poti v dolino. Danes rog, ki ga še vedno rabijo na brakadah, hrani Drago Prelesnik, po domače Pajkov fant, znan stahovški lovec.

Po slovesnosti so se lovci iz vseh naših lovskih družin pomerili med seboj v streljanju na glinaste golobe. Najbolje so se odrezali Motničani, ki so že tretje leto zapored osvojili prehodni pokal in so ga zato dobili v trajno last.

Pred kočico pri Jurju pa je neumorni Joža Uršič poskrbel za gamso posebnosti na žaru, ki so lovcem in številnim ostalim obiskovalcem zelo dobro teknilo.

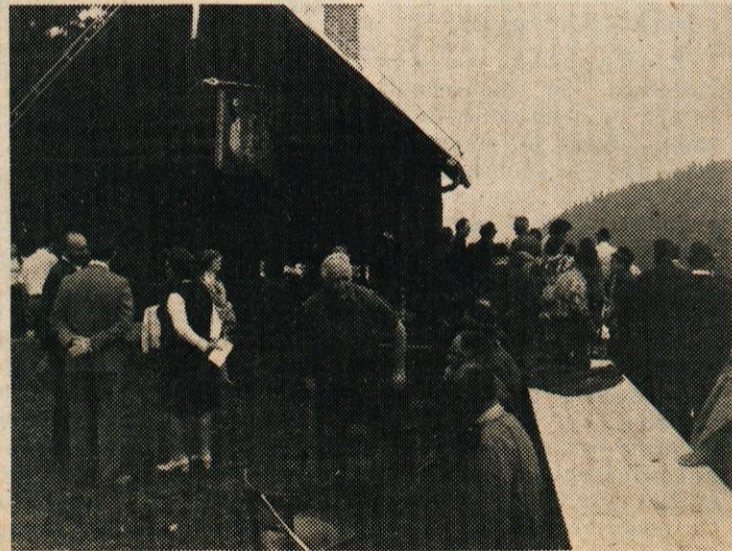
Dobro organizirana prireditve nam je nehote porodila misel, ali ne kazalo v Kamniški Bistrici kdaj organizirati širše lovsko srečanje, dan lovca ki ga menda v Sloveniji še ni. Pogoji za to so dani: bogata lovška tradicija Stahovici, čudoviti kraji pod Kamniškimi planinami, prav gotovo pa tudi pripravljenosti lovcev ne manjka. Razmislimo!

TUDI PREDSEDNIK OBČINSKE SKUPŠČINE JE PRIPEL TRAK NA PRAPOR STRANJSKIH LOVCEV

TUDI KAMNIŠKI LOVCI IMAJO
SVOJ PRAPOR

V nedeljo, 22. julija, so kamniški lovci pri svoji lovski koči v Palovčah razvili društveni prapor. Pokrovitelj razvija je bil Stane Simšič, direktor tovarne usnja in republiški poslanec. K razviju papora pa so pripomogli tudi vsi člani kamniške lovске družine s svojim prispevkom za žebličke v drogu papora.

SLAVJE KAMNIŠKIH LOVCEV V PALOVČAH

Po razviju so prapor obesili na balkon lovске kočice, lovci pa so se podali na zanimivo streljanje na glinaste golobe. O rezultatih ne bomo poročali, ker so dejali, da je to le priprava za podobno občinsko tekmovanje v Kamniški Bistrici. Vseeno pa lahko povemo, da jih je bilo nekaj med njimi, ki so zadel vseh pet golobov, če ne s prvim pa z drugim strelom.

Lovska zgodovina je zelo zanimiva. Zato ne bo odveč nekaj podatkov o zgodovini kamniškega lovstva, ki jo je ob razviju orisal Oskar Grzinčič.

V knjigi kluba kamniških lovcev iz leta 1914 stoji, da so lovci tedaj kolektivno upravljali lovišče, ki je obsegalo tedanjo občino Kamnik in občino Nevlje. Na lovišču, ki je obsegalo 2000 ha, so to leto uplenili 5 jerebov, 27 jerebic, 20 fazanov, 3 peteline, 2 raci, 1 srno, 40 zajcev, 3 lisice in 21 srna in vran.

Člani društva so tedaj plačevali letno članarino po 41 kron letno. Uplenjena divjačina seveda ni bila zastoj. Leta 1918 so plačevali lov takole: zajec 7 kron, srna (hrbet) 6 kron itd. Divjačino so razdeljevali po abecednem redu članov. Lovski gonilci s psom so za en dan dobivali po kron.

Leta 1930 je društvo povečalo svoje lovišče, ki je zajelo še Podgorje Podhruško in Mekinje.

SILVAN KLAVČIČ

SILVAN KLAVČIČ: OB 30-LETNICI SMRTI KOMANDANTA PREŠERNOVE BRIGADE SMO V PREJŠNJI ŠTEVILKI OBJAVILI DALJŠI ZAPIS. PRI TEM PA JE POMOTOMA IZOSTALA NJEGOVA FOTOGRAFIJA. ZATO SE BRALCEM OPRAVIČUJEMO IN JO TOKRAT OBJAVLJAMO

RAZPRAVE O OBČINSKEM STATUTU

Kakšna naj bo bodoča občinska skupščina?

Hkrati z razpravo o osnutkih obeh ustav teko v naši občini tudi razprave o izhodiščih za bodoči občinski statut, predvsem o tem, kakšen bo v prihodnje skupščinski sistem v občini.

ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI

sestavlja 36 delegatov. Število delegatov vsake krajevne skupnosti je odvisno od števila prebivalcev in od števila zaposlenih na njenem območju.

I. PREDLOG: VEČ ZBOROV ZDRUŽENEGA DELA

OBČINSKO SKUPŠČINO SESTAVLJAJO:

gospodarski zbor, prosvetno-kulturni zbor, socialno zdravstveni zbor, enotni zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti. Gospodarski zbor, prosvetno-kulturni zbor in socialno-zdravstveni zbor sestavljajo delegati z ustreznih ipodročij dela.

Table with 3 columns: KS name, na stev. preb., na stev. zaposl. Rows include Kamnik, Duplica, Kamn. Bistrica, Komenda, Moste, Nevljje.

Na ostale krajevne skupnosti pa bi delegirale le po enega delegata (14). Po tem predlogu bi občinska skupščina štel 101 delegata.

Nekateri pomisleki zoper ta predlog so tile:

- možnost podvojitve obravnavanja oziroma ponavljanja istih problemov v občinskih zborih in v skupščinah samoupravnih skupnosti;

II. PREDLOG: ENOTNI ZBOR ZDRUŽENEGA DELA

OBČINSKO SKUPŠČINO SESTAVLJATA:

enotni zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti. ENOTNI ZBOR ZDRUŽENEGA DELA šteje 60 delegatov in ga sestavlja 40 delegatov delovnih ljudi s področja gospodarstva, 8 delegatov s področja prosvete in kulture, 8 delegatov s področja zdravstva in socialnega varstva in 4 delegati s področja državne uprave in družbeno-političnih organizacij.

združenega dela tako, da se sestanejo na skupnem zasedanju s skupščino ustrezne samoupravne skupnosti.

OBRAZLOŽITEV:

Občinsko skupščino na podlagi 2. odstavka 176. člena republiške ustave lahko sestavljata le dva zbora: enotni zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti.

ENOTNI ZBOR ZDRUŽENEGA DELA

naj bi štel 60 delegatov: gospodarstvo 40 delegatov (35 TOZD, 3 kmetije, 2 obrtnika), prosveta in kultura 8 delegatov, zdravstvo in socialno varstvo 8 delegatov ter uprava in sodstvo 4 delegate.

Delegacije iz gospodarstva delegirajo 1 delegata na 230 zaposlenih, iz prosvete, zdravstva in uprave pa na 30 zaposlenih.

ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI naj bi kot v prvem predlogu štel 36 delegatov. Skupaj bi tako občinska skupščina štel 96 delegatov.

Drugi predlog o enotnem zboru združenega dela sicer ne omogoča tolikšnega števila delegatov iz družbenih dejavnosti v skupščinskih zbora, ker bi imeli delovni ljudje s področja prosvete namesto po 15 delegatov v občinski skupščini le po 8 delegatov.

Ta predlog ima prednost pred prvim v tem, ker bolj neposredno vključuje v odločanje temeljnih samoupravnih skupnosti in v enotnem zboru združenega dela povezano obravnava probleme na področju združenega dela.

OBČINSKI SVET

V občinski skupščini opravlja politično - izvršilno funkcijo OBČINSKI SVET.

OBČINSKI SVET:

- skrbi za izvajanje politike in izvrševanje splošnih aktov skupščine družbenopolitične skupnosti in je odgovoren za to;
- daje zborom skupščine družbenopolitične skupnosti mnenja, stališča in predloge o aktualnih družbenopolitičnih in ekonomskih vprašanjih ter predloge za določanje politike in sprejemanje splošnih aktov in ukrepov;

sovanjem po predhodnem kandidacijskem postopku, ki ga opravi občinska konferenca SZDL.

Clane občinskega sveta volijo delovni ljudje in občani na podlagi liste neposredno s tajnim glasovanjem. Sestava članov občinskega sveta mora ustrezati strukturi delavcev s posameznih področij združenega in osebnega dela.

SPLOŠNI ZBOR OBČINE

sestavljajo občinska skupščina in delegacije vseh družbeno-političnih organizacij.

V splošni zbor občine delegirajo občinska konferenca ZKS, občinska konferenca SZDL, občinski sindikalni svet, občinski odbor ZRB NOV, občinska konferenca ZMS po 10 delegatov, občinski odbor ZRVS in občinska konferenca za družbeno aktivnost žensk po 5 delegatov.

Predsedstvo splošnega zbora občine sestavljajo: pet članov, ki jih izvoli splošni zbor občine, in po po-

Predsedstvo splošnega zbora sklicuje splošni zbor in mu predseduje.

Predsedstvo obravnava temeljna politična vprašanja v zvezi z delom občinske skupščine, zavzema stališče o teh vprašanjih in jih sporoča pristojnim organom in organizacijam.

SVET PREDSTOJNIKOV OBČINSKIH UPRAVNIH ORGANOV

V občini usklajuje delo občinskih upravnih organov ter opravlja druge izvršilno-upravne zadeve, določene s statutom občine,

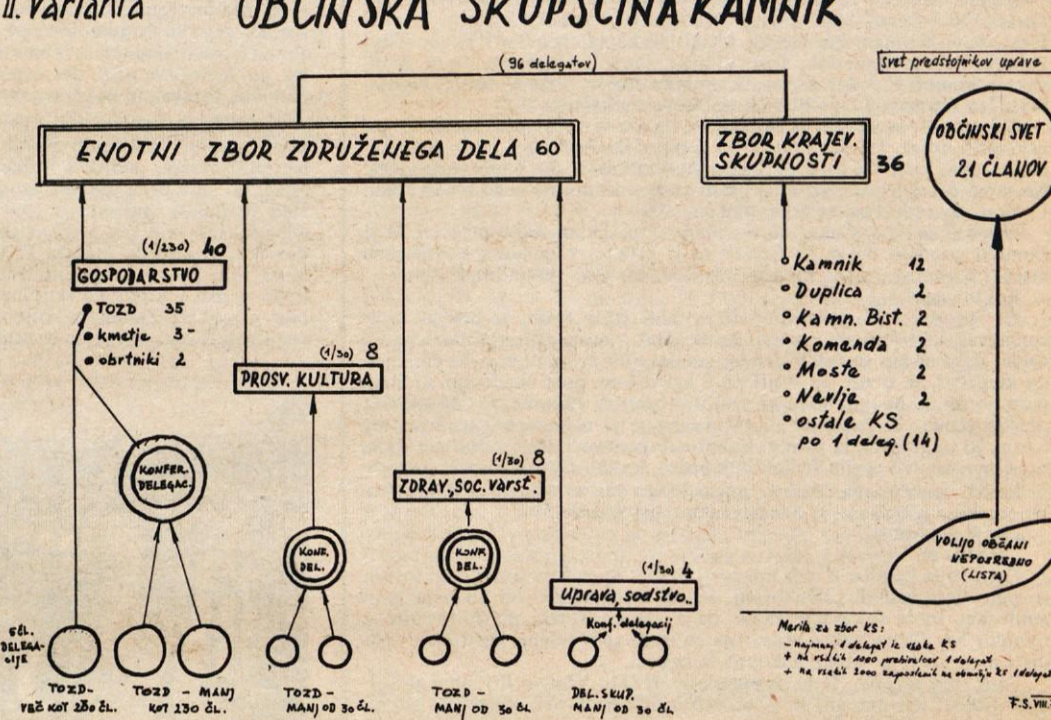
svet predstojnikov občinskih upravnih organov.

Svet sestavljajo: tajnik občinskega sveta, načelnik oddelka za gospodarstvo in finance, načelnik oddelka za občno upravo in družbene službe, načelnik oddelka za notranje zadeve,

SVET:

- podvzema ukrepe, da se izvršujejo zakoni, družbeni plan, proračun in drugi akti skupščine družbenopolitične skupnosti;
- nadzoruje delo upravnih organov;
- daje skupščini mnenja o predlogih zakonov in drugih splošnih aktov, ki jih skupščini pošljejo pooblaščen predlagatelji;
- določa predlog proračuna in zaključnega računa o izvrševanju proračuna ob soglasju občinskega sveta;
- Izvršuje proračun družbenopolitične skupnosti;

II. varianta OBČINSKA SKUPŠČINA KAMNIK

OBRAZLOŽITEV

Po prvem odstavku 176. člena osnutka republiške ustave naj bi občinska skupščina imela pet zborov: tri zbere delegatov delovnih skupnosti, enotni zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti.

PROSVETNO-KULTURNI ZBOR IN SOCIALNO ZDRAVSTVENI ZBOR

bi imela po 15 delegatov, ki jih izvolijo v TOZD po kriteriju na 16 delavcev 1 delegat. Delavci v državni upravi, sodstvu in družbenopolitičnih organizacijah bi na 40 zaposlenih delegirali 1 delegata v enotni zbor združenega dela (skupaj 3 delegate).

- večje število zborov bi navsezadnje zahtevalo tudi večje stroške zaradi sklicevanja samostojnih sej zborov itd.

OBČINSKI SVET

Številni dokumenti in fotografije obravnavajo zadnje mesece vojne in zaključne operacije Jugoslovanske armade na slovenskem ozemlju. Prvič je v razstavnih oblikah prikazana obnova porušene domovine in izgradnja socialistične domovine v letih od leta 1945 do leta 1950.

ložaju predsednik občinske skupščine, sekretar občinskega komiteja ZKS in predsednik občinske konference SZDL.

Predsednik občinske skupščine je predsednik predsedstva splošnega zbora.

načelnik oddelka za narodno obrambo, načelnik davčne uprave, načelnik geodetske uprave in trije člani, ki jih imenuje skupščina.

Svet je za svoje delo odgovoren skupščini.

nih organizacij in skupnosti ter državnih organov, da mu dajo podatke in pojasnila o vprašanjih iz njihovega delovnega področja. Organizacije in organi so mu te podatke in pojasnila dolžni dati.

IZ MRTVIH SKAL SPET POGNAL BO CVET

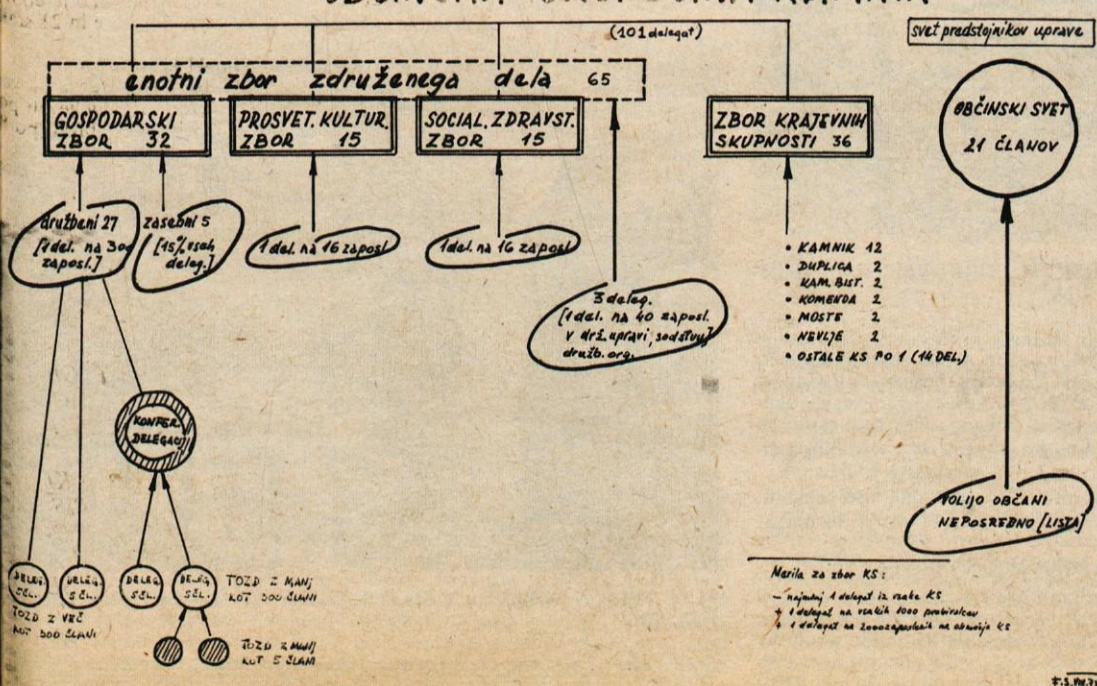
Tako je zapel partizanski pevski zbor na ROBEŽU onstran Karavank dne 2. septembra, ko je Zveza koroških partizanov odkrila spomenik v počastitev prvega partizanskega boja na Koroškem. Pred 31 leti - dne 16. 8. 1942 - se je v tem kraju s sovražniki spopadel Kranjčev bataljon, ki je bil v sestavi druge grupe odredov.

Tovariša Gašper PRUSNIK in dr. ZWITTER sta v svojih govorih orisala boj koroških Slovencev proti fašizmu, saj se dokazuje kar 500 partizanskih grobov na Koroškem. Oba sta se sklicevala na 7. člen mednarodne mirovne pogodbe, s katero se je Avstrija zavezala, da bo uredila manjšinsko vprašanje, vendar izpolnitev ovirajo fašistične sile.

Se v večjem številu se moramo udeleževati prihodnjih proslav na Koroškem in jim nuditi vsaj moralno pomoč v njihovem pravičnem boju.

P. S.

I. varianta OBČINSKA SKUPŠČINA KAMNIK

RAZSTAVA „OSVOBODITEV, OBNOVA IN IZGRADNJA“

Kamniški muzej je ob občinskem prazniku organiziral postavitev razstave pod naslovom „Osvoboditev, obnova in izgradnja“ v Kamniku. Razstavo je pripravil Muzej ljudske revolucije Slovenije.

Razstava je še posebno zanimiva za šolsko mladino, saj v besedi in sliki daje dokaj jasno podobo o naši polpretekli zgodovini.

FILM O KAMNIKU IN NJEGOVIH LEHOTAH

V počastitev praznovanja občinskega praznika je temeljna kulturna skupnost priredila v kinu DOM večer kulturnih filmov. Prvič so predvajali tudi film režiserja Franceta Stiglica: Kamnik in njegove lepote. Film v lepih naravnih barvah kaže najpomembnejše kulturne spomenike v naši občini (Mali grad, Zakal, Sv. Primož itd.) in naše naravne lepote.

SVILANIT KAMNIK Tekstilna tovarna

razglašala zaradi povečanja proizvodnih nalog naslednja prosta delovna mesta:

- 1. 3 DELOVNA MESTA TKALK BOMBAŽA poprečni OD 1.640,00 din, pogoj: popolna osemletka;
- 2. 1 DELOVNO MESTO PLETILJE poprečni OD 1.640,00 din, pogoj: popolna osemletka, po možnosti s prakso na pletilnem stroju;
- 3. 5 DELOVNIH MEST PREVIJALK poprečni OD 1.512,00 din, pogoj: osnovna šola.

TRIDESET RDEČIH VRTNIC OB SREČANJU SKOJEVCEV 16. JUNIJA V KAMNIKU

To je zgodba neke mladosti, prijetne in sončne, kakor je vsaka mladost, in hkrati trpke in hudo preizkušene, kakor je bila samo mladost v minulih vojnih.

V maju leta trinštiridesetega, pred tridesetimi leti torej, se je zbralo v Kamniku nekaj mladih ljudi in postavilo na noge novo mladinsko organizacijo, ki naj bi se po svojih močeh upirala okupatorjem in pomagala partizanom v okoljskih hribih. To ni bil čas oklevanja in razmišljanja, bil je čas dejanj. Koliko papirja se je nabralo po skrivajskih za partizanske tehnike pa koliko obvez in zdravil za bolnike in ranjence. Ulice so bile pogosto posute z listki, na zidovih so se čez noč pojavili lepaki in telefonske žice vzdolž proge so pele kakor strune, ko jih je dosegla roka s kleščami.

Koliko večerov, koliko noči, koliko skrivnih sestankov in nemira in tudi strahu.

Danes se sprašujemo:

„Se veš?“

In spomini, tudi tisti, ki so se umikali že v pozabo, se vračajo, in obrabi so, kakor so bili nekoč.

„Se veš, ko smo nosili v Nevlje obveze za Boruta? Danes ga ni več.“

„Se veš, ko so nas zaprli za veliko noč?“

„Se spominjaš Monike, prijetne partizanske barake nad Olševkom?“

Po tridesetih letih smo se spet sešli. Priznati moram, da nisem bil prepričan v uspeh našega srečanja. Kakor pred tridesetimi leti nisem podvomil, da bo prišel vsak, kogar smo poklicali, pa četudi sredi noči, sem se tokrat bal, da nas ne bo veliko.

Pa se je izkazalo, da je bilo malodušje odveč.

Prišli so vsi, ki so jih vabila dosegla, za dva ali tri smo zaman iskali naslove, pet pa se jih je opravičilo, ker žive predaleč, prav tja do Beograda. Pisali so, da jim je žal, ker ne morejo priti. Vsem je bilo žal, ker jih ni bilo med nami.

Naj naštejemo imena, da se ne pozabijo!

Ivanka Plevel, Vera Peterca, Slavka Klemenčič, Marjana Matičič, Dika Cerar, Vilka Cerar, Mimi Flere, Vida Medved, Zdenka Zidarič, Tatjana Firm, Mici Zorman, Ela Pregel, Angela Slabajna, Tončka Kastelic, Olga Babinik, Stanka Reberšek, Jože Vidmar, Franc Lomberger, Franc Smit, Darko Simončič, Janez Prelesnik, Branko Repič, Jože Kosirnik, Ivo Habinc, Ivo Zorman, Drago Blatnik in Danilo Cerkvenik.

Nekoč so vsi živeli v Kamniku, sedaj ne več, in tudi imena so pri nekaterih druga. Pri dekletih, ki so se poročili. Sedaj imamo svoje družine, otroke, ki so že toliko, kakor smo bili sami leta trinštiridesetega. Ne samo otroke, nekateri imajo tudi vnuke, ki nič ne vedo o naši vojni. Upajmo, da tudi svoje ne bodo okusili.

Prihajali so, od Cuka, ki je čakal na pločniku, do Franceta, ki je zamudil gondolo nekje na Golteh in je prihital z zamudo. Nekateri so vstopali z zadrego, saj se mnogi nismo videli dvajset, petindvajset let.

Kakšni smo?

Ce stopiš pred ogledalo, se ne zavedaš štirih križev in petega, ki ga sprejemaš, kajti čas gre s teboj. Toda kakšni smo v očeh tovarišev, ki jih toliko časa nismo srečali? Vendar gre čas tudi z njimi, vsi so še enaki, in ko klepečeš, se ti zdi, da stojiš pred ogledalom, pred mladostjo, ki se ne more vrtniti, ki pa tudi ne more utoniti v pozabo. Na mizi je stalo trideset rdečih vrtnic. Trideset let... Toda cvetje je namenjeno mladosti, ne letom, ki so se zvrstila za njo. Kakor naši pogovori. Skraja sem mislil, da se bomo menili o svojih življenjskih poteh, koliko radosti so nam prinesle in koliko razočaranja. Besede pa so se ves čas obračale v preteklost in pesem, ki se je oglašala, je bila naša stara, partizanska.

„Se še spominjaš?“

„Seveda se.“

Kajti to je zgodba o naši mladosti. Kadar se srečajo dobri stari tovariši, ožive leta velikih pričakovanj. Vsaka mladost živi od hrepenenja in lepih sanj. In če se kasneje izkaže, da je resničnost trša, poišči tovariše iz minulih let. Samo nekaj besed, pa so trave spet zelene, Bistrica je spet čista in gozdovi te vabijo, kakor so te nekoč.

Zato smo si rekli, da bi se morali še srečati. Kmalu. Ko mine naslednjih trideset let, mnogih že ne bo več. Življenje se ne obotavlja in zdi se, da leta zmeraj hitreje minevajo. SP

POGOVOR O GLEDALIŠČU

V imenu bralcev Kamniškega občana smo zaprosili direktorja Mestnega gledališča ljubljanskega, tovariša Sergeja Vošnjaka, da nam pred novo gledališko sezono odgovori na nekaj vprašanj.

1. Tovariš Vošnjak, kaj nam je Vaše gledališče pripravilo za novo sezono 1973-74?

Program Mestnega gledališča ljubljanskega za to sezono obsega šest del. Mateja Bora „Raztrganci“ bodo predstavljali dostojno počastitev štirih pomembnih obletnic, 500-letnice kmečkih uporov, 30-letnice II. zasedanja AVNOJ-a, 30-letnice prvega slovenskega parlamenta – zborna odposlanca slovenskega naroda v Kočevju in 30-letnice ustanovitve Slovenskega narodnega gledališča na osvobodjenem ozemlju. S komedijo Ivana Cankarja „Za narodov blagor“ bomo odprli prenovljeni oder in s tem dokončanje adaptacije Mestnega gledališča. Od domačih avtorjev smo uvrstili še satirično komedijo Igorja Torkarja „Slovenske zdrave“, ki pa jo avtor še dokončno obdeluje. Od tujih avtorjev pa bodo na programu delo mojstra komedije G. B. Shawa „Posli gospe Warrenove“, Ođona von Horwatha „Pripovedke iz dunajskega gozda“ in Georgesa Feydeanja „Bolha v ušesu“. Ker do druge polovice novembra Mestno gledališče še ne bo dokončano, bodo tri premiere izven domače hiše. Prav Kamnik bo gostitelj prve premiere, Feydeajeve „Bolhe“.

2. MGL upravičeno mnogi imenujejo „potujoče gledališče“. V kolikih krajih ste gostovali v sezoni 1972-73 in koliko ljubiteljev gledališča si je vaše predstave ogledalo?

Res je tako, saj gostujejo naši člani domala po vsej Sloveniji.

Mestno gledališče ljubljansko vzdržuje redno gledališko sezono v osmih slovenskih krajih, v pretekli sezoni pa je občasno gostovalo še v 33. krajih. V pretekli sezoni je naš skupni obisk, ki je omejen s kapacitetami dvoran, znašal 79.702 gledalca.

3. Več kot dve leti je že preteklo od ustanovitve kulturnih skupnosti v Sloveniji. Ali so kulturne skupnosti poleg zboljšanih finančnih pogojev prinesle še kaj v gledališko življenje, oziroma kaj bi na tem področju morale še storiti?

Kulturna skupnost kot samoupravna organizacija kulture je predvsem povezala delo vseh kulturnih dejavnikov v enotni kulturni program in začela enotno vrednotiti kulturne stvaritve. Kar zadeva gledališče, se v okviru kulturne skupnosti opravi delitev dela med posameznimi gledališči oziroma opredeljuje njihovo mesto v gledališkem življenju ljubljane.

4. Kako sestavljate in sprejemate programe gledaliških predstav, oziroma kdo vse odloča o repertoarni politiki?

Umetniško vodstvo – predvsem tovariš Lojze Filipič – pripravi predlog programa. Svet gledališča predlog oceni in oblikuje dokončen izbor, ki pomeni ponudbo kulturni skupnosti, ki ga odobri in s tem zagotovi potrebna sredstva.

5. Nam, prosim za naše bralce poveste kaj je to „gledališka komuna“, kdo so člani tega združenja in kaj je glavni pomen gledališke komune?

Gledališka komuna je povezovanje interesov gledališča in delovnih kolektivov. Delovni kolektivi lahko oblikujejo svoje želje pri delu gledališča, istočasno pa materialno in moralno omogočajo gledališču izvedbo programa. Gledališka komuna deluje na tem, da čim bolj zbliži interese igralcev in gledalcev in da pritegne h gledališkemu doživljanju čim širši krog delovnih ljudi. Mestno gledališče ima tako komuno že dobrih 15 let, čeprav se uradno tako ne imenuje. Mislim pa, da je kontakt med MGL in številnimi kolektivi tako pristen, da je to resnično prava komuna. Toliko najbolj na kratko in enostavno, ker je tudi vaš prostor omejen.

Tovariš Vošnjak, v imenu bralcev Kamniškega občana hvala lepa. Vam in kolektivu MGL želimo mnogo uspehov in na svidenje v Kamniku, v novi sezoni 1973-74.

M. Z.

DAN NARODNE NOŠE

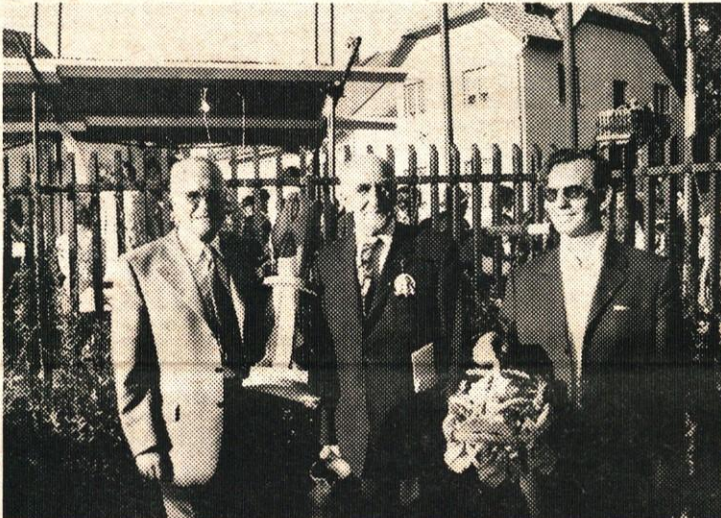
Praznik dneva narodne noše 2. septembra je bil doslej najlepša in najuspešnejša prireditve tako po udeležbi narodnih noš kot po izvedbi programa.

BELOKRANJCI SO NAM POKAZALI PRISTNO SEMIŠKO OHCEV

Že zbiranje gostov v dopoldanskih urah na Titovem trgu je dalo slutiti, da bo letos udeležba presegla vse dosedanje. Ob zvokih godb je raslo razpoloženje in nekatere folklorne skupine so se veselo zavrtle na trgu. Predsednik skupščine občine Kamnik je sprejel zastopnike udeležencev te tradicionalne kamniške prireditve, popoldne pa se je začel razvijati sprevod po mestu. Od zbirališča pred podjetjem Kamnik je krenila povorka skozi Graben in Titov trg po Kidričevi ulici do Zapric. Goste množice gledalcev so zasedle vse pločnike in živahno pozdravljale pisane skupine udeležencev.

Na čelu povorko so bili trije konjeniki z zastavo mesta Kamnika, nato pa pisan sprevod folklornih skupin in narodnih noš z godbami, ki so nenehno narodnih nošah, godba iz Nabrežine pri Trstu. Nabrežinci so samo od sebe prišli, ko so v Primorskem dnevniku brali o dnevu narodnih noš v Kamniku. Med prvimi v sprevodu so bili naši vrli Rezijani, 22 po številu, nato 35 udeležencev iz Ukeve v Kanalski dolini, pa 50 noš iz Trsta in okolice (iz Proseka, Kontovelj, Trebče, Patrič, Lornjera, Pola, Velikega Repenja), med njimi tudi par, ki se je lani poročil na kmečki ohceti v Velikem Repnju. Prvič je bila v Kamniku skupina 20 noš iz Zilske doline, med katerimi jih je bilo največ iz Zahomca. Posebno živahno so gledalci vzdolž kroga mesta pozdravljali narodne noše iz zamejstva. Tudi Ribničani z visokimi krošnjami

TRIJE „GLAVNI“ PRI DNEVU NARODNIH NOŠ: DR. SVETOZAR FRANTER, ALFONZ SKALA IN JOŽE JUVANČIČ SO BILI VESELI DARILA ZNANEGA LJUDSKEGA UMETNIKA ŠTEFANA NOVAKA IZ BELTINEV

Motnik je slavil

Motničani so se na letošnje praznovanje 550-letnice svojega trga res dobro pripravili. Čeprav je bila osrednja slovesnost sredi vročega poletja, 22. julija, ko je precej ljudi na dopustih, so uspeli program res odlično izvesti.

V soboto zvečer so zagoreli kresovi na Kropiškovem hribu, na Planinšci, na Jasovniku in na motniškem gradu. V nedeljo so odprli zanimivo razstavo starega orodja, ki so ga včasih rabili motniški obrtniki in kmetje. Ves Motnik je bil lepo okrašen, na vseh hišah, kjer so bile nekoč gostilne in obrtne delavnice, so viseli napis. Opazili smo, da je bilo včasih v Motniku precej več gostiln, danes pa je samo ena.

KROJAČ IN ČEVĽJAR STA V MOTNIŠKI POVORKI VSEKOZI PRIDNO DELALA, ČEPRAV JE BILA NEDELJA

Mimo tribune, ki so jo postavili sredi Motnika in številnih gledalcev je kmalu popoldan krenil dol sprevod na čelu z godbo. V sprevodu so nazorno prikazali delo nekdanjih kovačev, mesarjev, krojačev, čevljarjev, usnarjev, tkalcev, usnarjev in predic. V sprevodu so šli tudi kosci in žanjice, gostilničarji in drugi. Kmetje so pokazali tudi sedanjo mehanizacijo. Tudi gasilci so predstavili razvoj gasilstva od nekdanjih dni, ko so gasili še z ročno brigalko, do danes.

Tudi na sramotilni steber, ki se je ohranil do današnjih dni, niso pozabili. Postavili so ga na vidno mesto, nanj pa privezali „tatu“, kot so to počeli včasih.

Res zanimiv je bil prikaz življenjskega utripa Motnika skozi pet stoletij.

Tajnik prireditvenega odbora Jože Semprimožnik je po končani povorki prebral zanimivo motniško kroniko, katere del smo že objavili v našem listu. Motničanom je k praznovanju čestital tudi predsednik kamniške občinske skupščine. Nato pa se je razvilo veselo rajanje, ki je trajalo pozno v noč. „Na svidenje leta 2023, ko bomo slavili 600 letnico,“ so nam ob slovesu dejali

suhe robe so vzbudili veliko pozornost in odobravanje, saj so bili prvič na prireditvi v Kamniku. Popoldne so na folklornem nastopu tudi zapeli svojo znano ribniško himno.

Iz Portoroža je bilo 20 udeležencev sprevoda, iz Bele krajine 87, (Vinica, Dragatuš, Semič), potem pa 30 mladih udeležencev iz folklorne skupine iz Preddvora in še 35 narodnih noš.

Tudi Mengšani so se udeležili sprevoda s folklorno skupino 24 mladih in 35 člani, 20 jih je bilo iz Kamniške Bistrice z že preizkušeno folklorno družino in šestimi planšarji s širokimi klobuki. Skupina 34 udeležencev iz Travnika, ki so bili že poleti naši dragi gosti iz pobratenega mesta, je popostrila vrste domačih udeležencev iz Radomelj, Lukovice, Stare loke, Godešiča, Vikerč, Sodražice, Grosuplja, Bišč, Komende, Nevelj, Domžal, Ljubljane in Kamnika. Udeleženci iz Stare Loke so se peljali na dveh kolesih in enem parizarju, Moravčani so na lepo okrašenem vozu prikazali pređenje kit na kolovratu, udeleženci iz Trzina pa so na vozu prikazali kmečka dela.

Prvič so bili tudi v Kamniku vrli Prekmurci iz Beltincev in Črenšovcev s svatbenim pozvačinom. Ljudski umetnik Novak je predsedniku Turističnega društva izročil lepo darilo – izrezljano vazo z vdelanim kamnom iz Kamniških planin.

Pohvaliti moramo naša gostinska podjetja, ki so se potrudila, da so gostje odšli zadovoljni od nas. Gasilci in mličniki so prevzeli skrb, da se je promet odvijal hitro in brez zastoja in jim gre vse priznanje. Televizije iz Ljubljane, Zagreba in Beograda so snemale povorko in plese iz popoldanskega nastopa folklornih skupin na lepem vzvišenem odru na Trgu prijateljstva. Slovenski

TUDI SKUPINE IZ POBRATENEGA TRAVNIKA SO SE VKLJUČILE V SPORED

prosvetna zveza iz Trsta je poslala naslednje pismo: „Toplo se zahvaljujemo za prijazen sprejem in za pozornost, ki ste jo posvetili našim narodnim nošam. Udeleženci prireditve so odnesli iz Kamnika najboljše vtise. Prosim vas, da posredujete izraze naše hvaležnosti tudi predsedniku občine Kamnik Takega mnenja so bili gotovo tudi vsi ostali gostje.“ I.Z.

Obljuba dela dolg...

V prejšnji številki našega kamniškega lista smo obljubili, da bomo povedali, kako so se ob 25-letnici obstoja šolskih pevskih zborov pevci osnovne šole Tomo Brejc izkazali na obisku v Beli krajini.

19. junija, tik pred zaključkom lanskega šolskega leta, je 48 najmlajših pevcev obiskalo solarje in učitelje v Metliki.

Metličani so Kamničane izredno lepo sprejeli v novi moderni šoli. Veliko šolsko avlo, ki jim služi tudi za razne prireditve, so napolnili do zadnjega kotička učenci in njihovi učitelji. Koncertu je prisostvoval tudi predsednik SOB Metlika in ravnatelj šole tov. Zele.

Ze ob prihajanju na oder so bili naši pevci in njihov pevovodja tov. Mihelčič deležni prisrčnega aplavza. Ploskanje navdušenih poslušalcev pa ni prenehalo pri nobeni pesmi. Pred koncem sporeda se pevci nikakor niso mogli posloviti od poslušalcev, ob zaključku pa so morali dodati še neka najlepših pesmi.

Tudi stik z odraslimi je bil zelo prisrčen. Učitelji so segali v roko tovariš Viktorju, mu čestitali k uspešnemu delu z besedami: „Prav, da ste prišli. To je posebno doživetje za našo šolo. Zakaj ne pridete večkrat?“

Po koncertu je vodstvo metliške šole gostoljubno povabilo naše pevce na kosilo v lepo urejeno obednico.

V času popoldanskega odmora se je tov. Mihelčič na ulicah rokoval s nekdanjimi svojimi pevci, sedaj že zreliimi možmi, katerim je dirigiral v moškem pevskem zboru že kot 16-letni fant. Zaustavljali so ga z vprašanjem: „ne dajo“ njegovi mladi pevci svojega koncerta še zvečer tudi za odrasle.

Po ogledu Metlike in skorajšnji izpraznitvi slaščičarne so se naši pevci polni lepih vtisov, z avtobusom vračali čez dolenske griče s počitkom v Trdinovem Novem mestu proti Kamniku.

In še nekaj lepega ob tem! Ko je tovariš Mihelčič s kamniškimi upokojenci pred nedavnim ob priliki 30-letnice ustanovitve XV. belokranjske brigade katere aktiven borec je bil tudi on, bil v Beli krajini, so ga solarji iz Metlike ustavljali na ulici, pozdravljali in mu segali v roko. Na njegovo vprašanje, od kod ga poznajo, je bila večina odgovorov: „Saj ste vendar s svojimi pevci pel v naši šoli. Pa še kdaj kmalu pridite!“

Tako so pevci ob letošnji 25-letnici svojih pevskih zborov zaključili slovesne koncerte v Kamniku, Travniku v Bosni in naši sončni Metliki.

— enč

vrli Motničani, kajti jubilej trga praznujejo vsakih 50 let.

Za uspešno organizacijo prireditve gre pohvala vsem organizacijam in občanom, še posebej pa organizacijskemu odboru, ki ga je vodil Ivan Orehovec.

TUDI TERICE IN PREDICE SO POKAZALE, DA SVOJA DELA ŠE NISO POZABILE

2

JUNAŠKA POT REVOLUCIONARJA IZ ŠMARCE

Igmanski marš

Zaradi močnega sovražnikovega pritiska je brigada nadaljevala pot čez Sarajevsko polje in Igmansko planino. Julka je imela slabo obutev. Zmrznilo so ji noge. Tudi mali Albin je začel zmrzovati in na vrhu Igmanskega je ni mogel več dvigniti rok. Oče mu ni mogel pomagati, ker je bil ranjen. Z nadčloveškimi napori je mali borec komaj dohajal kolono. Če ne bi bilo dr. Gojka Nikoliša, danes Albin ne bi živel v Ljubljani.

Dr. Nikoliš mu je zmasiral roke, da je kri spet začela krožiti po telesu. Januarja 1942. leta je bilo na Igmansko — 40 stopinj Celzija.

Ohranjeno je vojno poročilo partizanske bolnišnice o posledicah igmanskega marša:

„Za posledicami igmanskega marša je v bolnišnici 150 borcev z večjimi ali manjšimi zmrzlinami na posameznih udih. Zaradi tega bo šest borcev izgubilo vseh deset prstov na nogi, en tovariš devet, en tovariš sedem, trije tovariši šest, en tovariš pet in en tovariš štiri prste. Skupno bomo morali odrezati 224 prstov, poleg tega pa bodo borci izgubili še 32 prstov do polovice.“

Z zmrzlinami na podplati je v bolnišnici 27 tovarišev, poleg njih pa še 64 z zmrzljenimi petami. Do zdaj sta umrla ena tovarišica in en tovariš...“

Ko berem to poročilo, razmišljam o požrtvovalnosti zdravnikov v NOB, ki so od jutra do večera, brez počitka in vse noči opravljali v izredno težavnih razmerah operacije. Razmišljam o bolnikih, ki so jim zdravniki brez narkotičnih in sredstev rezali ude, in o maršu slabo obutih, raztrganih in lačnih proletarcev v strupeni zimi prek Igmanske planine. V srcu me zaboli, ko pomislim, da so danes v svobodni domovini posamezniki, ki menijo, da so nekatera priznanja borec družbeni privilegiji.

Anton Milič-Marko, udeleženec igmanskega marša, je pohod takole opisal:

„Mraz se nam je zagrizel v kosti, grizel je vlice in oči. Od mraza so se nam prsti lepili na puškinke cevi. Spremljalo nas je silovito pokanje v gozdovih. Takrat se zanj nisimo več menili.“

Rana na nogi me je skelela in čutil sem, da me kuha vročina. Pred odhodom s Črnega vrha mi je zdravnik poleg rane na nogi ugotovil še vnetje rebre mreže in rek, da ne bom prenesel pohoda. Pokazal sem mu dva zvesta tovariša in dejal, da imam poleg svoje zavesti in čvrste volje še samokres in bombo. Če bi ostal v snegu, ju bom uporabil, preden bom padel v roke sovražniku.“

Koliko tovarišev je bilo te noči v takšnem ali še hujšem stanju. Poleg ranjenih in bolnih sem ogledoval drobno bitje, otroka, ki je stopical za nami. To je bil naš mali Albin. Mama Julka je s težavo hodila poleg njega. Oče Albin, naš vodnik, je bil dvakrat ranjen v bitki pri Pjenovcu. Koliko drugih ranjenec je stopalo v koloni, vendar ni nihče potožil, da ne bo vzdržal...“

Prvi svit dneva nas je našel visoko v osrčju planine. Mraz je postajal še ostrejši. Tedaj sem zagledal dva tovariša, ki sta se sključila in se stiskala k bukovem deblu, kakor da si grejeta roke poleg tople peči v neznan hiši. Stopil sem do njiju. Tedaj sta se nasmehnila. Ko sem ju vprašal, kaj delata, sta odgovorila, da se grejeta, ker je tu tako toplo. Stisnilo me je pri srcu, ko sem videl, da tovariša že izgublata zavest. Čeprav sem bil sam na koncu svojih moči, sem ju začel drgniti s snegom, na pomoč sem poklical še dva tovariša in spet smo ju potegnili v kolono.“

Kdaj pa kdaj sem se ozrl na našega komandirja Albina Pibernika. Zapusčale so ga moči. Ceravno sem bil sam na istem kot on, sem se bal, da se bo zdaj zdaj zrušil v sneg. Neka silna moč ga je gnala naprej. Tudi naša

Julka ni več čutila nog, z zadnjimi močmi se je premikala in pomagala svojemu sinu.“

Z veliko težavo smo se premikali in opazovali okrog nas večje in večje luknje v snegu, ki so jih napravile sovražnikove granate. Posebno so trpeli borci v zaščitni četi, ki je smela le počasi napredovati skupaj z ranjenci, bolnicami in premrzlimi borci. Tudi Julka ni mogla več na noge, tovariši so jo morali nositi. Razmišljal sem, kateri sovražnik je za nas najhujši: fašist, mraz, lakota ali uši?

Vsi ti sovražniki so pritiskali na nas. Fašisti so s svojimi svinčenkami uničevali naše borce, lakota jih je uničevala, da so nemočno omahovali, mraz je ustvarjal nove in nove invalide, ki si sami niso mogli pomagati, uši pa so nas grizle ter prenašale tifus, ki je redčil naše vrste. Naše enote pa so vseeno rastle, se utrjevale iz dneva v dan, iz meseca v mesec, iz leta v leto, tako da je iz prve proletarske brigade zrastle naša nova jugoslovanska armada.“

Ko je prva proletarska brigada končno konec januarja 1942. leta prispela v Fočo, je bila Foča že osvobodjena. Tu se je začelo težavno delo zdravnikov, bolničarjev in bolničark, ki so od jutra do noči obvezovali ranjene in ozeble proletarce. Med borci, ki so jim zmrznile noge, je bila tudi Julka Pibernik.

Slovenci so v Foči dobili prostor v šolski pisarni. Tamkaj jih je obiskal Tito. Pavle Zaucer je raportiral vrhovnemu komandantu, da je slovenska četa izgubila v boju od Užice do Igmanske planine 54 borcev. Živih je ostalo samo še deset, med katerimi sta bila le dva zdrava. Tedaj je Tito vprašal, kje je Julka Pibernik. Borci so mu povedali, da leži s hudimi zmrzlinami v bolnišnici. Julka in Tito sta se spoznala še pred vojno v Moskvi. Srečala sta se tudi v Užicah, ker je bila Julka članica mestnega komiteja komunistične partije, pa tudi med maršem sta večkrat govorila.

Z zaskrbljenim in žalostnim glasom je Tito dejal: „Kako, da ste prav vi Slovenci tako nesrečni, da ste izgubili v tem kratkem času toliko borcev?“ Nato je še povedal, da je vrhovni štab nameraval slovensko Kanjarjevo četo usposobiti v prvi proletarski brigadi, nato pa jo prek Bosne in Hrvatske poslati v Slovenijo.“

Smrt Julke Pibernik

Julka je bila v bolnišnici vsak dan slabša. Dobila je gangreno (prisadno mrtvilo) in odrezati bi ji morali obe nogi. Slutila je, da se smrt neizprosno bliža. Zadnje dni ni mogla več govoriti. S solznimi očmi je gledala sina in moža, ki sta jokala poleg njene postelje. Najprej je naš Korčagin spal poleg njene postelje. Ko pa je bolezen poslabšala, zdravniki tega niso več dovolili.

Gangrena je prinesla zastrupitev in zdravniki so se odločili za nujno operacijo. Zaradi slabega srca Julka operacije ni prenesla in je umrla. Novica o smrti je žalostno odjeknila med borci. Istega dne je umrl tudi enajstletni Jovica iz Konjuše, najmlajši borec kragujevskega odreda.

„Mama, mama,“ je jokal mali Albin pred mrtvaškim odrom. Vsem se je smilil. Naslednjega dne so jo pokopali, prav tako tudi malega Jovico. V pogrebni povorki so šli poleg številnih domačinov tudi člani vrhovnega štaba NOV in POJ, med njimi tovariš Tito. Pred odprtim grobom sta se od Julke poslovila Oskar Savli in Pavle Zaucer.

Tito je globoko sočustvoval z družino Pibernik. Po pogrebu je vzel malega Albina s seboj in nekaj noči je najmlajši borec prve proletarske brigade spal z vrhovnim komandantom. Tito je ukrenil vse, da bi malemu vojaku olajšal bolečine za umrlo materjo. Po njegovem nalogu so v krojaški delavnici sešili Albinu lepo novo uniformo in mu dali vojaški pas.

„Partizan mora biti obožen,“ je dobrodušno dejal Tito in poklonil Albinu majhno pištolo. In ne samo to. Po litovem ukazu so Albinu dodelili malega konja-ponija, da bi najmlajši vojak laže izdržal tegobe dolgih pohodov in bojev. Oče Albin je bil ponosen na svojega sina, a vrhovni komandant na najmlajšega proletarca, Korčagina.

„Ko prileti prvo sovjetsko letalo, te bomo poslali v Rusijo, kjer boš lahko obiskoval šolo,“ je obljubil Tito Albinu. Teško pričakovanega letala pa ni bilo.

Vrnitev v Slovenijo

Albin Pibernik je bil v Foči imenovan za politkomisarja zaščitne čete pri vrhovnem štabu. To nalogo je opravljal vse do avgusta 1942. leta, ko je Tito odločil da se osem preživelih borcev nekdanje slovenske čete vrne v Slovenijo. Med njimi sta bila tudi oba Pibernika.

ALBINOV BRAT TOMAŽ PIBERNIK PRED ROJSTNO HIŠO V ŠMARCI. HIŠA JE STARA 102 LETI IN JE ENA REDKIH OHRANJENIH LESENIH HIŠ NA NAŠEM OBMOČJU

„V mojem imenu pozdravite slovensko ljudstvo,“ je dejal Tito, ko se je poslavljalo od prekaljenih borcev proletarcev.

Albin Pibernik je bil dodeljen v Tomšičevo brigado. Nekega dne oktobra 1942. leta je šel s skupino borcev v mlin po hrano. Med potjo so naleteli na zasedo in Albin se ni več vrnil v brigado. Izkrvavel je na slovenski zemlji in še danes ne vemo, kje je pokopan.

„Kje je moj očka?“ je spraševal mali Albin, ker se oče ni vrnil iz patrolje.

„Ošel je v drugo brigado in se bo kmalu vrnil,“ so ga tolažili borci.

„Vem,“ je odgovoril Korčagin in s solznimi očmi nadaljeval, „odšel je v tisto brigado, v kateri je tudi mama.“

Po vojni je Albin obiskoval vojno letalsko akademijo in postal pilot vojne letalstva. Pred leti so ga na njegovo željo odpustili iz jugoslovanske ljudske armade. Zdaj živi v Ljubljani in je pilot pri Adria-avio prometu. Kot pilot je bil z letalom na vseh kontinentih sveta. Bil je na letališčih vseh evropskih držav.

Zanimivo je, kako se je ohranila Pibernikova družinska kolekcija slik in nekaj perila. Osem let po vojni je Albin nepričakovano dobil od izvršnega sveta Vojvodine pismo, v katerem ga Desanka Jovanović obvešča: „Ze osem let Vas iščem po Jugoslaviji. Dolgo nisem vedela, če ste preživeli vojno. Vaši starši so pred odhodom v partizane pri nas shranili dva kovčka perila in slik.“

Albin je bil sporočila zelo vsele. Bil je namreč trdno prepričan, da ne bo imel nobenega spomina na mamo in očeta. Ko sva se pogovarjala, mi je razkazoval slike staršev, razna pisma in spomince, ki so mu tako dragi.

Albin Pibernik, Korčagin, Jeseničan, ki zdaj živi v Ljubljani, je kot enajstletni fantek prehodil v najtežjih razmerah borbeno pot od Titovih Užic do Ljubljane. V Foči, kjer je pokopana njegova mama Julka, stoji danes lepa bolnišnica, na Jesenicah pa se po Julki imenuje vzgojno-varstveni zavod; na Javorniku nosi delavski dom ime Albina in Julke Pibernik.

J. Vidic
(KONEC)

750 let mesta Kamnika

Prof. IVAN ŽIKA

Vojvodinja Neža je bila zadnja andeška lastnica Kamnika. Po njeni smrti je postal vojvoda Ulrik edini gospodar našega mesta in kakor vidimo iz raznih listin, se je večkrat mudil v Kamniku in Mengšu. Tako so Andechsi le dobrih 100 let vladali v naših krajih. Nikogar ni bilo od Andechsov, ki bi po Nežini smrti zahteval staro rodbinsko premoženje zase. Zadnji meranski vojvoda, Nežin brat Oton VIII., je umrl že pred 14 leti. Z našimi kraji ni bil v nobeni zvezi, saj je bila lastnica vseh andeških posestev na Kranjskem, Koroškem in Tirolskem Neža. Pač je Oton VIII. leta 1238 izdal listino, s katero je pooblastil svojega strica, patriarha Bertolda, da v njegovem (to je v Otonovem) imenu potrdi vse daritve, ki so jih dali Kamničani za ustanovitev samostana Velesovo. Na ustanovno listino, ki jo je napisal patriarh Bertold 11. decembra 1238, je pustil Oton pritisniti svoj pečat zraven pečata svoje sestre vojvodinje Neže, ki je izdala prav tako pooblastilo svojemu stricu patriarhu. Vendar pa navzočnost Otona VIII. v Velesovem ni dokazana. Oton VIII. je vodil brezglavo politiko proti bavarskemu vojvodu in zapravljal vse imetje. Grofijo Burgundijo je moral za nekaj let zastaviti. V bojih z bavarskim vojvodom je izgubil rodni grad Andechsov, padel je tudi grad Wolfratshausen leta 1243. Oženil se je z Elizabeto, hčerko tirolskega grofa Alberta, vendar mu je moral zato prepustiti polovico brixenskega fevda. Umrl je 19. junija 1248, potem ko je v oporoki zapustil vse svoje premoženje v Burgundiji sestri Adelheidi, ki je edina govorila burgundski (francoski) jezik. Premoženje, ki je še ostalo v nemških deželah, sta dobili sestri, ki sta bili poročeni z nemškimi grofi. Kakor že vemo, je bila Otonova in Nežina sestra Margareta poročena s češkim kraljem Otakarjem I. Przemyslom. Po tej sorodstveni zvezi bomo kmalu srečali kralja Otakarja II. v Kamniku. Oton VIII., vojvoda Meranski in palatinski grof Burgundski, ni zapustil nobenega potomca in je bil torej zadnji meranski vojvoda. Tako je po moški liniji izumrla močnega rodbina, ki je z naglim vzponom obetala, da bo združila v svoji oblasti vse slovensko ozemlje.

O Andeških grofih smo v naših zapisih povedali več, kot pa je kjerkoli zapisane v slovenskem tisku. Za to imamo polno pravico, saj je z Andechsi Kamnik stopil v zgodovino. Da bomo na koncu povedali vse, kar nam prožijo razni viri, pa zabeležimo še nekaj zanimivosti.

Hrvati imajo patriarha Bertolda Andeškega v slabem spominu. Pripovedovanja o njegovih nastiljih, ko je bil od leta 1209 do 1212 ban Hrvatske, in o grabežljivosti madžarskih velikašev in dvora je hrvatski književnik Franjo Marković obdelal v drami „Benko Bot“. Ko je patriarh Gregor de Montelongo 20. novembra 1262 v Čedadu izdal listino, s katero je potrdil Vetrinjskemu samostanu darilo svojega predhodnika patriarha Bertolda, namreč Ljubelj in hospital na Kozjem hrbtu v Tuhijski dolini, je izjavil, da je Bertold poklonil oba kralja, da potolaži svojo vest. Svoječas je namreč Bertold odvezl Vetrinjskemu samostanu v Antru pri Čedadu dohodke, ki jih je poklonil tem menihom še patriarh Wolfer. Vendar pa si patriarh Gregor pridržuje vse pravice, ki jih ima kot škof v hospitalu v Tuhijski dolini kakor tudi v Kamniku, v čigar župnijo sodi hospital na Kozjem hrbtu.

Naj omenimo še to, da se je zraven sv. Elizabete Ogrske še njena teta Hedvika, hčerka meranskega vojvoda Bertolda IV., povzpela do božjega trona. Poročila se je s poljsko-šlezjskim vojvodom Henrikom Bradatim. Papež jo je zaradi njenih dobrih del do siromakov 26. marca 1267 prišel med blažene in Cerkev praznuje njen god 18. oktobra. Poljaki častijo Hedviko kot sv. Jadvigo.

Slovenci pod Otakarjem II.

Ko je leta 1246 v bojih z Madžari padel Friderik Bojeviti, je z njim izumrla rodbina Babenberžanov, ker ni zapustil moških potomcev. Za Višnjegorci in Andechsi je bila to že tretja močnega plemiška rodbina, ki je izumrla v naših krajih. Friderikova vdova Neža Andeška se je takoj poročila z Ulrikom Spanheimskim, sinom koroškega vojvoda Bernarda. Tako se prešla pod oblast koroških Spanheimovcev vsa kranjska babenberška in andeška posestva s Kamnikom, Kranjem, Mengšem, Višnjo goro in vsemi fevdi. Avstrija in Stajerska pa sta ostali brez vladarja. Friderik Bojeviti je sicer zapustil sestro Margareto in nečakinjo Gertrudo. Za Avstrijo in Stajersko sta se potegovala češki kraljevič Otakar II. in madžarski kralj Bela IV., bratranec

Neže Andeške. Oba sta si z ženitvami skušala pridobiti pravice do teh dežel. Otakar II. se je poročil s Friderikovo sestro Margareto, sorodnik Bele IV. Roman iz Galicije pa z nečakinjo Gertrudo. Tudi težnje plemstva v obeh deželah so bile različne: eni so bili za Otakarja, drugi pa za Madžare. Stajersko plemstvo je poklicalo v deželo Otakarja, s čimer pa seveda kralj Bela IV. ni bil zadovoljen. V vojni, ki je potem nastala med Otakarjem in Belo, so Madžari pregnali Otakarja iz Stajerske ter prodirali proti Dunaju. Na papežev posredovanje pa sta se oba nasprotnika pomirila in leta 1254 sklenila mir. Otakar je dobil Avstrijo, Bela pa Stajersko. Njegov sin Stefan, ki je bil že vojvoda (herceg) Hrvatske, si je izbral kot kraljevi namestnik za svoj sedež Ptuj, kamor je privabil mnogo madžarskega plemstva. Otakar je na tajno podpiral nezadovoljne, ki so rovarili proti Madžarom in se nazadnje uprli Stefanu ter ga pregnali. Uporno stajersko plemstvo je ponudilo oblast spet Otakarju, kar pa je sprožilo novo vojno z Madžari, ki so zbrali nad 140.000 vojakov. Otakar je že v prvem boju odločilno premagal Madžare in postal leta 1260 gospodar Stajerske. S tem je lep kos slovenske zemlje prišel pod oblast slovenskega vladarja.

Videti pa je bilo, da Otakar s tem še ni bil zadovoljen. Njegov pogled je bil usmerjen še proti ostalim slovenskim pokrajinam in proti Jadranskemu morju. Gotovo je menil, da ima do njih nekaj pravice po sorodstvenih zvezah z Andechsi in Spanheimi, torej z Nežo in Ulrikom. Kakor že vemo, je bila Ulrikova mati Jutta sestra vojvode Przemysla Otakarja I. iz Moravske, (umrl leta 1239), ki je bil poročen z Margareto Andeško-Meransko, hčerko meranskega vojvoda Otona VII. in sestro Nežino. Torej sta bila Ulrik Spanheimski in Otakar II. Przemysl prava sorodnika, Neža pa je bila Otakarjeva teta. Po Nežini smrti leta 1262 je verjetno Otakar mislil, da ima pravico do njenih posesti. Kakor smo že omenili, je tudi madžarski kralj Bela IV., ki je bil Nežin bratranec, menil, da bo dobil nekaj gradov in posesti na Kranjskem in jih je že vnaprej podaril Tobiasu Bogudu, upravitelju in tajniku svojega sina Bele, vojvoda Slavonije.

Med tem je Ulrik Spanheimski, vojvoda Koroške in gospod Kranjske in Slovenske Marke, mirno vladal v slovenskih deželah in razdeljeval samostanom in cerkvam bogata Nežina in svoja posestva. Leta 1267 je potrdil Zajčkom kartuzijanskemu samostanu v Žičah pri Konjicah svobodno prevažanje tovorov skozi svoji mesti Kamnik in Slovenj Gradec (in civitatibus nostris Stein ac Windisch Graz); Našteli smo že posesti, ki jih je daroval na Gozdu, v Markovem in na Selih gornjegrajskemu samostanu, samostanu v Bistri na posesti okrog Kamnika. Seveda je Ulrik lahko velikodušno delil svoje posest, saj je nikomur ni imel zapustiti. Edini njegov naslednik bi utegnil biti brat Filip, ki pa je postal nadškof v Solnogradu. Menda so bila med Ulrikom in Filipom tudi osebna nasprotstva. Visoka cerkevna oblast pa tudi ni bila združljiva s koroškim vojskovskim prestolom. Filip torej ni prišel v poštev za naslednika. Lahko zato verjamemo, da je bil Ulrik v velikih skrbeh za usodo svojih dežel, če bi ostale pod slabotno in nezanesljivo Filipovo vladjo. Odvodeli in ostareli Ulrik je menil, da bo prilhranil po svoji smrti Koroški in Kranjski mnogo gorja, če jih bo izročil mogočnemu češkemu kralju Otakarju. V Podjebgradu na Češkem je 4. decembra 1268 Ulrik, vojvoda Koroške in gospod Kranjske in Marke, imenoval kralja Otakarja II. Češkega za svojega naslednika na vseh svojih posestvih v primeru, če bo umrl brez zakonitih dedičev. Svojega brata Filipa, nadškofa solnograškega, ki tudi ne more imeti zakonitih naslednikov, pa je odkloval s tem, da mu je preskrbel z Otakarjevo pomočjo, da je bil izvoljen za oglejskega patriarha. Tako je Filip v svojem duhovskem poklicu dosegel najvišjo cerkveno in svetno dostojanstvo v naših krajih, saj so bili oglejski patriarhi gospodarji velikih posesti in tudi Ljubljane, ki jo je Ulrik že prej izročil oglejski cerkvi. Češki kralj Otakar pa je zdaj stal na višku svoje moči. Po zmagi nad Belo IV., ko je od 140.000 mož madžarske vojske obležalo na bojnem polju 18.000 mrtvih, 14.000 pa jih je utonilo na begu, so ga splošno imenovali le „železnega“ ali „zlatega“ kralja. Odločitev v bitki je namreč izbojevala Otakarjeva teška konjenica s 7000 oljpniki, ki so imeli železno opravo od nog do glave. Ljudstvu se je posebno priljubil, ker je strogo krotil ropoželjne grabežljive vitezje, plemstvu in cerkvenim krogom pa se je prikupil z bogatimi darili.

Ulrik III. Spanheimski, vojvoda Koroški, gospod Kranjske in Slovenske Marke, zadnji iz grofovski rodbine Spanheimske, je 27. oktobra 1269 umrl v Čedadu /Cividale).

(nadaljevanje prihodnjič)

OBISK V KAMNIŠKEM OTROŠKEM VRTCU

Zakaj ugibanje o zasedenosti vrta?

„Iz Dnevnika smo pred kratkim izvedeli, kako si odborniki občinske skupščine niso bili enotni v oceni,

VSAKODNEVNI ŽIVČAV V VRTCU

ali je naš otroški vrtec zaseden ali ni. To nas je rahlo presenetilo, saj nas ni nihče nič vprašal ali iskal kakšnih podatkov od nas. Nam je ob obisku v otroškem vrtcu A. Medveda povedal njegov ravnatelj Anton Mihelj.

„Zelimo, da so občani pravilno obveščeni o položaju v otroškem

vrtcu, saj, kot vemo vanj niso bila vložena majhna sredstva,“ je nadaljeval ravnatelj in nam postregel z vsemi podatki o zmogljivosti in zasedenosti vrta.

„V vrtcu je 13 sodobno opremljenih igralnic. Glede na velikost oddelka je po veljavnih normativih v oddelku lahko 12 do 24 otrok. Tistim, ki govorijo o nezasedenosti, lahko povem, da smo zaradi velikih potreb po varstvu morali te predpise celo kršiti, saj smo imeli med letom 254 predšolskih otrok, torej 40 več kot bi smeli po predpisih. Poleg tega pa smo imeli še 50 šolskih otrok na kosilu. Najti smo morali prostor še za 170 otrok, ki so 3 mesece obiskovali malo šolo.“

„Kaj pa oddelki za dojenčke?“
„S tem oddelkom je bilo zaradi kasnega začetka obratovanja res malo težav. Odprli smo ga šele 8. januarja. Starši so lani vpisali kar 44 dojenčkov, čeprav je zmogljivost le 36.“

Prizadevamo si, da bi naše prostore še bolje izkoristili. Z ureditvijo jedilnice bi pridobili še eno igralnico, tudi z adaptacijo sedaj neizkoriščene lope bi pridobili lep prostor, če bomo spravili skupaj toliko sredstev.“

„Starše gotovo zanima, kakšne bodo nove cene v vrtcu?“

„Izdelali smo že dva predloga in jih poslali pristojnim organom. Po tem predlogu naj bi znašalo najvišje

plačilo 300 din mesečno za predšolskega otroka in 500 din za dojenčka. Starši z manjšimi osebnimi dohodki od 900 din na družinskega člana bi plačevali glede na njihov dohodek tudi do polovice manj. Dokler naše cene ne bodo potrjene, smo se odločili za predplačilo, ki ga bomo kasneje poračunali.“

Ne vem, zakaj nekateri nočejo razumeti, da je oskrba dojenčka precej dražja od predšolskega otroka. Tu je potrebno več osebja, nabava in vzdrževanje drage opreme in oblačil itd. Večina staršev nima pripomb k novim cenam, čeprav je treba reči, da smo imeli doslej v oskrbi predvsem otroke tistih staršev, ki nimajo ravnaj manjših osebnih dohodkov.“

Komisija za sprejem otrok, ki bo sprejemala otroke po veljavni pravilniku, žal še ni začela delati, ker manjkajo še zunanji člani.

V bodoče bomo morali poskrbeti zlasti za otroke iz slabše materialno in socialno urejenih družin. S tem ni rečeno, da otroci boljše situiranih družin niso potrebni vzgoje. Mi smo pa predvsem vzgojna in ne samo varstvena ustanova. Ta problem lahko učinkovito rešimo le s hitrejšo gradnjo novih vrtcev v naši občini.“

—lj

Zakaj in kolikšne davčne akontacije

V junijski številki Občana smo dali pojasnilo občanom, ki so zavezani plačilu davka od skupnega dohodka in dodatnega davka, ki je uveden na dohodek za leto 1973.

Tokrat samo pojasnilo o predpisanih akontacijah na davke iz skupnega dohodka in dodatnega davka.

V smislu 195. člena zakona o davkih občanov (Ur. list SRS št. 7/72) se davki, ki se odmerjajo od letnih osnov ali v letnem pavšalnem znesku, plačujejo v enakih trimesečnih obrokih, ki zapadejo v plačilo vsakega prvega v trimesečju, plačani pa morajo biti v 45 dneh po zapadlosti.

Ne glede na to določilo pa zavezanci, katerih odmerjeni davki v enem letu ne presegajo 200 din, plačujejo odmerjeni davki v dveh enakih obrokih, ki zapadeta v plačilo vsakega prvega v polletju, plačana pa morata biti v 45 dneh po zapadlosti. Davki iz skupnega dohodka je odmerjen za preteklo leto, akontacije pa se plačuje za tekoče leto. Prejšnja leta smo predpisovali akontacije samo za zavezance, ki so imeli visoke obveznosti. Z letošnjo odmero davka iz skupnega dohodka občanov pa smo pristopili k avtomatski obdelavi, in smo morali predpisati trimesečne akontacije, kot so to predpisale vse ostale občine.

Glede na obveznosti iz skupnega dohodka in spričo uvedbe dodatnega davka smo letos zavezancem poslali v I. polletju položnico s I. in II. akontacijo dodatnega davka, I. in II. akontacijo davka iz skupnega dohodka in zaostanek iz skupnega dohodka za leto 1972. V II. polletju pa smo zavezancem iz skupnega dohodka in dodatnega davka poslali položnico za plačilo III. in IV. akontacije iz skupnega dohodka in III. ter IV. akontacijo dodatnega davka.

Ta način plačevanja družbenih dajatev ni nobena novost v sistemu obdavčevanja, novost pa je samo za nove zavezance davka iz skupnega dohodka in dodatnega davka, ki letos prvič plačujejo tovrstne dajatve.

PODATKI O OSEBNIH DOHODKIH V LETU 1972

Za leto 1972 je prijavilo skupni dohodek 2.700 oseb. Od tega števila je obdavčenih z davkom iz skupnega dohodka 1.150 zavezancev in z dodatnim davkom 2.060 občanov.

Ker so v smislu 27. člena zakona o davkih občanov podatki o celotnem dohodku in davčni osnovi v višini, ki jo je napovedal zavezanec, in v višini, ki je bila ugotovljena v odmernem postopku ter podatki o davku javni, davčna uprava občine objavlja seznam občanov, ki so lani prijavili skupni dohodek nad 50.000 din, in seznam samostojnih obrtnikov, ki so prijavili nad 50.000 din čistega dohodka:

Adrinek Jože — Kamnik	53.688
Ahlin Ciril — Kamnik	58.445
Amon Boris — Kamnik	54.473
Arko Franc — Šmarca	53.745
Artiček Daniel — Kamnik	52.965
Aupič Stane — Kamnik	50.091
Bajželj Uroš, dipl. inž. — Kamnik	55.697
Belšak Danilo, dipl. inž. — Kamnik	61.746
Benkovič Karel — Kamnik	53.125
Berlec Tone — Kamnik	54.613
Blatnik Drago — Kamnik	52.075
Boltar Alfonz, dipl. inž. — Kamnik	62.744
Borin Nežka — Volčji potok	59.503
Bračič Branko — Kamnik	52.197
Briški Matija — Kamnik	61.580
Brumen dr. Mirko — Kamnik	56.129
Bukovec Milena — Kamnik	74.119
Burger Ivica — Kamnik	50.881
Carič Ivo — Kamnik	55.283
Cerkvenik Danilo — Kamnik	62.711
Cvetko Ferdo — Kamnik	57.217
Darian dr. Tomaž — Kamnik	68.195
Dobrovoljc Roman — Vrhpolje	52.047
Dolinšek Franc — Kamnik	51.015
Doplihar dr. Aleksander — Kamnik	73.463
Drobnič Franc — Kamnik	52.753
Drobnič Silva — Kamnik	52.584
Frbežar Vekoslav — Kamnik	52.785
Gobec Vinko — Kamnik	62.076
Gradišek Janez — Stahovica	53.700
Gregl Boris — Kamnik	59.393
Gregorčič Simon — Kamnik	69.000
Grčar Ivanka — Kamnik	59.253
Grzinčič Oskar — Kamnik	58.998
Hlade Alojz — Križ	61.479
Hočevar Milan — Duplica	75.673
Hribar Franc — Kamnik	57.685
Humar Janez — Šmarca	50.760
Ivanko dr. Štefan — Kamnik	59.208
Ivanetič Jurij, dipl. inž. — Kamnik	55.350
Janša Franjo — Kamnik	79.759
Jenko Matija — Kamnik	54.200

Jeras Franc — Zg.Stranje	53.845
Jerman Miha — Duplica	65.181
Jesenko Bogdan — Kamnik	51.201
Justinec Ivan — Kamnik	69.057
Juteršek dr. Albert — Kamnik	65.907
Kališnik Vojko — Šmarca	56.788
Kober dr. Janez — Kamnik	64.073
Kern Ivan — Duplica	78.418
Keržič Kazimir — Kamnik	82.766
Kirn dr. Milan — Kamnik	77.187
Kiš Janoš — Kamnik	57.355
Kleindienst Alojz — Kamnik	58.427
Klembas Ferdinand — Kamnik	65.439
Kobav Mirko — Kamnik	50.264
Kobol Bogdan — Kamnik	52.877
Kocijančič Franjo — Kamnik	56.537
Kodra Janez — Kamnik	54.266
Kolarič Branko — Kamnik	61.727
Kolovič Anton — Duplica	59.966
Koncilija Cvetko — Kamnik	57.052
Konda Alojz — Kamnik	57.938
Korat Alojz — Kamnik	69.299
Kordaš dr. Boštjan	51.155
Kosec Ivan — Križ	58.855
Kosirnik Jože — Kamnik	51.207
Kosovel Radoslav — Kamnik	66.412
Kozole Miha — Vrhpolje	51.667
Kralj dr. Milan — Kamnik	68.409
Kramar Fani — Vrhpolje	51.862
Kranjc Franc — Kamnik	71.393
Kraševac Franc — Kamnik	56.368
Kratochwill Božo — Kamnik	52.050
Krstič Drago — Kamnik	63.753
Kržin Vladimir — Kamnik	50.362
Kušar Janez — Kamnik	55.979
Lah Miha — Podgorje	86.210
Lah Anka — Kamnik	58.250
Lap Janez — Vrhpolje	51.911
Lavrinc Maks — Kamnik	65.494
Leben Dušan — Kamnik	55.013
Lemič Zvonimir — Kamnik	73.286
Ljubetič Tilka — Kamnik	50.845
Logar Alojz — Kamnik	65.154
Majcenovič Janez — Kamnik	63.120
Majcenovič Marjeta — Kamnik	50.241
Malič Jože — Kamnik (umrl julija 73)	72.816
Marcijan Stane — Kamnik	59.718
Marcič Jože — Kamnik	56.715
Matičič Božidar — Kamnik	51.647
Matjašič dr. Janez — Kamnik	59.987
Mayer prof. Ferdo — Kamnik	66.979
Miklič Francka — Kamnik	53.710
Mikuš Peter — Podgorje	71.319
Mišič Viljem — Kamnik	50.317
Mrak Janez — Kamnik	51.415
Mrhar Franc — Kamnik	57.362
Nahtigal Ančka — Kamnik	53.857
Novak Franc — Kamnik	56.537
Oblak Franc — Kamnik	63.560
Orel Dušan — Kamnik	53.875
Orešnik Alojz — Duplica	50.071
Osredkar Dušan — Kamnik	56.502
Ozimek Alojz — Šmarca	52.254
Pečnik Ivan — Kamnik	56.252
Perne Edvard — Sp. Stranje	53.277
Peterc Mirko — Kamnik	52.757
Peterlin Peter — Križ	58.008
Petrič dr. Marija — Kamnik	52.901
Pikl Ferdinand — Kregarjevo 2	50.490
Pirc Jožica — Kamnik	64.676
Pirš Tone — Kamnik	54.156
Plešnar Vilko, dipl. inž. — Kamnik	82.264
Plevel Peter — Kamnik	59.110
Pogačar France — Kamnik	82.628
Potnik Bogdan — Kamnik	63.668
Potočnik Ivan — Kamnik	60.246
Požek Jože — Kamnik	52.473
Prezelj Franc — Križ	50.436
Pucelj dr. France — Kamnik	63.723
Radež Peter — Kamnik	51.529
Radšel Kazimir — Suhadole	60.003
Repič Marjan — Kamnik	50.682
Romih Alojz — Kamnik	51.739
Rot Srečko — Kamnik	60.733
Rotar Vinko — Kamnik	50.679
Sadnikar Demeter — Kamnik	51.087
Semprižičnik Jože — Motnik	65.796
Simšič Stanislav — Kamnik	68.008
Sitar Benedikt — Kamnik	50.228
Skalar Maksimiljan — Kamnik	53.976
Stare dr. Dušan — Kamnik	74.083
Steklasa Vladimir — Kamnik	57.835
Stražar Janez — Kamnik	50.647
Stražar Viljem — Kamnik	81.584
Sušnik Franc — Studenca	69.510
Svetek Rajko — Kamnik	54.917
Svetelj Franc — Kamnik	59.610

Sapek Stanko — Kamnik	57.857
Savelj Jože — Kamnik	61.349
Šek Avgust — Kamnik	64.228
Škrinjarič Zvonko — Duplica	51.959
Škerlec dr. Vojko — Kamnik	65.090
Slegl Bojan — Kamnik	69.507
Smit Ivan — Kamnik	57.753
Štefula inž. Dušan — Kamnik	59.915
Suštar Milan — Duplica	61.369
Suštar Julijana — Duplica	53.285
Suštar Tone — Kamnik	51.442
Tomoč Zivorad — Kamnik	52.808
Topolovec Danilo — Duplica	52.735
Torkar Florijan — Kamnik	51.517
Trobevšek Janez — Križ	51.555
Tupy Otmar — Kamnik	52.493
Učakar Silvo — Kamnik	51.502
Urš Božidar — Kamnik	52.953
Urš Marjan — Kamnik	63.367
Uršič Mihael — Kamnik	51.547
Uršič Branko — Kamnik	52.763

Vadnav Marjan — Kamnik	55.110
Vapetič Konrad — Šmarca	52.494
Vehar inž. Ivo — Kamnik	58.859
Vengust Franc st. — Kamnik	52.800
Verlič Vid — Kamnik	70.138
Verlič-Homar Ivanka — Kamnik	63.301
Verstovšek Zvone — Kamnik	57.461
Vizovišek Vinko — Kamnik	72.303
Vogrinec Franc — Kamnik	76.301
Wahl Ludvik — Kamnik	51.488
Zakrajšek Janez — Kamnik	56.699
Zarnik Stanko — Suhadole	58.154
Zorman Milan — Kamnik	83.644
Zrnc Stanislava — Kamnik	53.934
Zule Mirko — Kamnik	58.083
Zagar Slavko — Kamnik	60.223
Zelesnik dr. Mira — Kamnik	59.059
Krčar Adolf — Kamnik	58.540
Čebul dr.ing. Albert — Kamnik	132.276
Čebulj Mila	68.626
Vidervol Franc	75.227

POJASNILA DAVČNE UPRAVE

Davek na posest stavb — hišnina

Davek od stavb so vsa leta do sprejetja ustavnih amandmajev urejali zvezni in republiški zakoni o prispevkih in davkih občanov ter vsakokratni občinski odloki. Zvezni in republiški predpisi kakor tudi občinski odloki so vsebovali tudi določbe o oprostitvah plačevanja davka na dohodek od stavb, kot na primer 25-letni oprostilni rok oprostitev prvega lastnika, oprostitve lastnikov kmečkih hiš v III. in IV. skupini katastrskih občin ipd.

V novem republiškem zakonu o davkih občanov, sprejetem v začetku leta 1972 (Ur. l. SRS, št. 7/72), je bila z manjšimi spremembami povzeta dotedanja zakonska ureditev tega davka. Pomembno spremembo je predstavljala le določba o skrajšanju začasne oprostitve za nove hiše s 25 na 10 let ter spremembe te oprostitve iz stvarne v osebno oprostitve prvega lastnika.

Navedena sprememba je pričela učinkovati z uveljavitvijo zakona. Z novelo zakona o davkih občanov iz leta 1973 (Ur. l. SRS, št. 3/73) je bila uveljavljena sprememba, po kateri je bil uveden davek na posest stavb kot davek od premoženja, ki ga plačujejo vsi lastniki stavb. Dohodki, doseženi z oddajanjem stavb, se obdavčujejo posebej z davkom na dohodek od premoženja, ki ga plačujejo tisti občani, ki take dohodke dejansko tudi dosegajo.

Kljub temu da predstavlja odprava davka na dohodek od stavb in istočasno uvedba davka od premoženja na posest stavb vsebinsko pomembno spremembo v sistemu obdavčevanja, pa ta sprememba za občane, ki stavbe sami uporabljajo, praviloma ne predstavlja nobene spremembe v višini obdavčitve. Ti občani še vedno plačujejo samo en davek, enaka je opredelitev zavezanca, davčna osnova temelji na enakem izhodišču kot doslej, oprostitve pa so bile delno celo razširjene.

V nekaterih primerih se pojavlja napačno povezovanje ugotovitve vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj z davčno osnovo za odmero davka in je zato potrebno pojasniti naslednje:

1. Na podlagi zakona o ugotovitvi vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj (Ur. l. SRS, št. 50/72) ter občinskih odlokov, poteka v SR Sloveniji ugotavljanje vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj. Skupščina občine Kamnik je s svojim odlokom (Uradni vestnik Gorenjske št. 7/73) sprejela potrebna merila za ugotovitev nove vrednosti in določila tudi vrednost točke, ki znaša 23,00 din (Ljubljanske občine 26,00 din, občina Domžale 24,00 din, gorenjske občine 23,00 din). Po 5. členu navedenega odloka se vrednost izračuna tako, da se število kvadratnih metrov uporabne tlorisne površine stanovanja pomnoži s seštevkom točk, ki ustreza temu stanovanju in z vrednostjo ene točke.

Poudariti je, da ima ta vrednost stanovanja le popisni značaj, saj je splošno znano, da so stanarine zamrznjene oziroma pod družbeno kontrolo cen. Na podlagi zakona o stanarinih (Ur. l. SRS, št. 50/72) pa bo stanarina odvisna od vrednosti stanovanja in bodo njeno višino določale občinske skupščine. Glede na nekatera mnenja o primernosti meril za ugotavljanje vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj je potrebno pojasniti, da so to ustaljena merila, ki se bistveno ne spreminjajo. Dosedajni predpisi so bili: Pravilnik o ugotovitvi vrednosti stanovanja — Ur. l. SFRJ, št. 48/59, odlok o določitvi elementov za izračunavanje stanarine v občini Kamnik — Glasnik OLO Ljubljana, št. 8/60 in odlok o določitvi nove vrednosti stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov — Uradni vestnik občine Kamnik, št. 13/65. Na osnovi teh predpisov so bila opravljena dotedanja določevanja in ugotovljena vrednost je bila tudi osnova za davčne obveznosti vseh dosedanjih davčnih zavezancev.

2. Ko je bila leta 1965 uveljavljena stanovanjska reforma, so bile stanarine oblikovane tako, da bi dosegle ekonomsko ceno s postopnim povečanjem šele leta 1970. Določeno je bilo, da se bodo ustrezno gibale tudi davčne obveznosti. Upoštevanje gibanje stanarin, ki so bile v letu 1969 zamrznjene, so bile tudi davčne obveznosti od stavb za leto 1970 in 1971 zadržane na ravni leta 1969. Davčna odmera za leto 1972 in 1973 še ni opravljena, ker glede na nove stanovanjske predpise davčne osnove niso znane. Tudi v bodoče davčna politika ne bo mogla zajemati osnov, ugotovljenih z upoštevanjem vrednosti točke 23,00 dinarjev, ampak se bo morala prilagoditi gibanju stanarin.

S sklepom o določitvi višine stanarin za leto 1973 — Ur. vestnik Gorenjske, št. 14/73, ki ga je sprejela skupščina občine Kamnik, je od 1.7.1973 dalje povečana stanarina za 12,55 %, in sicer je s tem v bistvu realizirana tista ekonomska stanarina, ki je bila z reformskimi ukrepi v letu 1965 predvidena za leto 1970.

Davčna služba SO Kamnik bo na osnovi popisa, ki bo opravljen v teku tega leta, izračunala stanarinsko vrednost, ki bo osnova za odmero davka od stavb po določitvi zgoraj citiranega sklepa o določitvi in plačevanju stanarine po ugotovljeni vrednosti na dan 31. 12. 1965. Za odmero davka bo ta stanarina za leto 1972 in prvo polovico leta 1973 znižana za 12,5 %, to je za zvišanje, ki velja šele od 1. 7. 1973 dalje.

Količnik oziroma vrednost točke za izračun stanarine je po navedenem sklepu 0,027, preračunana vrednost za leto 1972 in prvo polovico leta 1973 pa je 0,024 din.

Na podlagi gornjih podatkov je izračun stanarine in davka naslednji:

- a) mesečna stanarina = m x število točk x vrednost točke
b) letni davek = mesečna stanarina x 12 x 10 % davek
Vzročni izračun stanarine in davka je po gornjih podatkih in formulah za stanovanje s 100 m² površine in 100 točkami za leto 1973 naslednji:

$$100 \text{ m}^2 \times 100 \text{ točk} \times 0,027 \text{ din točka} = 270,00 \text{ din mesečno stanarina}$$

$$270,00 \times 12 \text{ mesecev od tega } 10 \% \text{ davka} = 324,00 \text{ din letno davka}$$

3. Pretežni del lastnikov stanovanjskih hiš in stanovanj plačuje davek od stavb po opisanih merilih in osnovah že vsa leta tako, da to ni nobena nova davčna obveznost. Za leto 1972 in 1973 pa so v obdavčitvi še tisti lastniki, katerim potečejo davčne oprostive zaradi skrajšanja oprostivne dobe od 25 na 10 let, spremembe lastništva in ukinitev olajšav za hiše v III. in IV. okolišu katastrskih občin (za IV. okoliš pa so obdavčeni samo lastniki stavb, ki jim kmetijstvo ni glavni in osnovni poklic).

Davčna služba SO Kamnik je glede na skrajšanje oprostivne dobe od 25 na 10 let poslala vsem lastnikom hiš, ki jim je potekel 10-letni rok, akontacije za leto 1972 in 1973 po 500,00 din za vsako leto, kar znaša skupaj 1.000,00 din. Ker je glede na gornje izračune spremenjena tudi stopnja za davek od stavb od 14 % na 10 %, je tukajšnja davčna uprava poslala akontacije novim zavezancem tudi ustrezno stornirala od 500 na 300 din, kar predstavlja zmanjšanje za 40 %. V naslednjih letih pa bodo v obdavčitev zajeti lastniki stavb tako, kot se jim bo iztekla oprostivna doba.

4. Podrobnejše podatke, izračune in pojasnila lahko dobe zainteresirani občani na davčni upravi in oddelku za gospodarstvo in finance.

• OGLASI •

Enosobno komfortno stanovanje v Ljubljani zamenjam za enako ali večje v Kamniku. Lahko brez centralne.

Strojni tehnik, 24, miren, išče opremljeno sobo na področju Kamnik-Duplica.

ŠIFRA: ZAMENJAVA

Naslov: Crnoja, Titan, UOS.

Prodamo sledeče rabljene predmete:
Bojler „Tiki“ 80 l — ležeči
Bojler „AEG“ 10 l — pokončni
Gorilec na nafto za v kamin — italijanski
Komplet okno — dvodelno, večje, z roletno (macesen)

Naslov: Kamnik, Rozmanova 1, tel. 831-485

KAMNIŠKI MODELARJI ZA OBČINSKI PRAZNIK

Člani modelarskega kluba Kamnik so se odločili, da počaste letošnji občinski praznik z medklubskim tekmovanjem na Križu pri Kamniku.

Prinesla modelarju dve kazenski točki. Natančno 90 sekund je zelo težko doseči, ker dolžina delovanja motorja ni odvisna le od motorja in goriva, pač pa tudi od vetra in gostote zračnih plasti.

Po izključitvi motorja je jadralski model dve minuti, eno minuto pa je imel modelar časa

SEZNAM OBRTNIKOV, KI IMAJO ODMERNO OSNOVO NAD 50.000 DIN OD OPRAVLJANJA OBRTNE DEJAVNOSTI ZA LETO 1972

1	2	3	4	5	6	7
Priimek in ime	Sedež delavnic	Poklic	Brutto promet	Čisti doh.	Davek od dohodka	Skupaj davčne obveznosti
Sedušak Janez	Stahovica 16	žganje apna	141.036	52.680	14.749	24.742
Lah Alojz	Klanc 13	kovač	280.935	55.825	15.631	33.137
Ajtnik Lado	Šmarca 119	ključavničar	266.804	103.005	42.232	47.422
Hribar Viktor	Križ 37	ključavničar	247.583	89.740	34.999	36.704
Krmavner Srečko	Komenda 19	ključavničar	126.141	77.340	29.389	32.610
Majhen Franc	K. Toma Brejca 10	ključavničar	309.049	106.990	43.866	47.242
Nemec Vinko	K. Šutna 12	ključavničar	363.449	85.370	33.293	53.690
Peklar Jože	K. Ogrinčeva 6	ključavničar	354.363	171.450	77.153	80.411
Plevel Peter	Zg. Stranje 20	ključavničar	127.810	53.410	14.955	15.970
Repič B. - Karnar M.	K. Kovinarska 11	ključavničar	127.044	67.215	9.913	25.532
Škrabanja Stanislav	K. Kidričeva 64	ključavničar	415.860	89.525	34.915	44.347
Vrtičič Tone	K. F. Berganta 3	klepar	371.114	104.061	42.664	49.521
Avrelio Pavla	Špitalič 42	kov. galant.	103.247	53.850	15.078	16.102
Crnkovič Milka	Vrhpolje 5/13	kov. galant.	104.323	64.380	25.999	21.821
Dernič Veronika	Šmarca 57	kov. galant.	99.050	60.155	16.963	18.106
Švajger Francka	Duplica 23 i	kov. galant.	135.590	71.220	23.681	25.453
Dolenc Ivan	Šmarca 64	avtomehanic	600.222	128.107	5.085	66.383
Dolenc Franc	Šmarca 47	avtomehanic	645.654	132.143	58.143	63.893
Pšeničny Ivo	K. Kovinarska 26	orodjar	229.820	53.309	12.546	45.508
Bsenič Franc	K. Molkova pot 3	kovino pasarstvo	836.554	247.743	111.484	151.887
Pavlinič Anton	K. Kranjska 4 c	elektromehanic	107.924	60.211	15.355	21.149
Zorman Stana	Gora 20	elektroinstalacije	272.460	65.186	20.859	53.910
Cevc Edvard	Srednja vas 5	lesna galant.	273.022	104.700	29.316	31.623
in Ivanka	Laze 13	mizarstvo	547.755	170.990	76.945	80.924
Berlec Franc	Moste 87	mizarstvo	261.982	57.579	16.122	46.771
Cibašek Jože	Gora 28	mizarstvo	546.250	84.220	32.013	42.284
Jeraj Rudi	Klanec 51	mizarstvo	410.856	73.435	26.007	55.827
Koritnik Franc	Klanec 35	mizarstvo	415.657	101.400	41.574	51.623
Kos Ciril	K. Medvedova 17	mizarstvo	413.620	61.565	18.443	56.094
Lukanc Franc	Zg. Tuhinj 7	predelava lesa	863.267	185.765	83.594	88.957
Kadunc Stane	K. Askerčeva 5	veziljstvo	94.738	50.599	12.630	13.591
Cadež Vinko	Moste 83	pletiljstvo	120.823	72.250	13.863	15.236
Lap Franc	K. Neveljska 19	veziljstvo	135.571	80.112	16.918	18.675
in Marija	Šmarca 110	tiskanje tkanin	665.560	162.790	63.489	79.603
Pečevnik Peter	Moste 88	izdelovanje copat	453.357	51.151	13.208	57.706
in Olga	K. Medvedova 10	pekarna	927.791	125.840	54.111	60.435
Vavpetič Karel	K. Mlakarjeva 4	izdel. predmet.				
in Ljud.		iz plastike	315.628	78.680	28.324	29.819
Koritnik Ludvik	K. Vegova 20	predelava plast.m.	171.378	94.890	38.907	40.710
Perne Franc	Moste 87	predelava plast.m.	144.270	5.282	15.479	25.762
Belec Anica	Moste 60	predelava plast.m.	372.005	139.732	44.714	51.908
Bevc Marinka	Suhadole 22	predelava plast.m.	387.486	105.513	43.260	53.470
Cibašek Zdenko	Podgorje 50	predelava plast.m.	385.218	121.738	38.956	49.050
Dolčič Zdenka	Zagorica 7	predelava plast.m.	265.027	80.150	28.958	30.481
in Ivo	K. Cankarjeva 34	predelava plast.m.	824.762	158.037	71.117	74.119
Glišič Marija	K. Šutna 2	vodovod. instalat.	122.316	59.570	10.980	17.673
Vavpetič Alojz	Mraka 10	vodovod. instalat.	640.199	105.717	43.343	51.740
in Vladimira	K.M. Blejca 13	zidar	284.300	81.040	23.432	32.447
Molek Janko	Suhadole 21	zidar	200.520	50.175	9.765	27.016
Cibej Božidar	Moste 93	zidar	337.326	67.686	19.090	28.244
Bricelj Ciril	K. Streliška 14	zidar	163.650	53.081	11.811	13.993
Ravnikar Peter	Zeje 3	zidar	105.000	59.313	14.332	16.202
Glavač Ivan	Moste 26 i	tesar	199.263	54.425	15.239	25.387
Grkman Alojz	Moste 77	tesar	466.945	90.022	35.123	46.283
Juhant Jože	Zeje 12	tesar	596.597	94.607	37.788	74.203
Sedmak Franc	Moste 2	tesar	192.563	55.000	14.400	17.050
Uranič Franc	K. Zaprice 2	kemična čistilnica	248.006	69.811	22.340	26.291
Lap Alojz	K. Medvedova 16	avtoprevoznik	144.822	70.932	24.777	26.124
Plevel Vilko	K.C. treh talcev 17	avtoprevoznik	153.019	69.968	22.389	23.719
Štebe Franc	Podgorje 83	avtoprevoznik	113.327	52.121	14.227	15.217
Štebe Lado	Komenda 29	avtoprevoznik	121.793	69.791	12.911	14.237
Videryol Sonja	Moste 56 a	avtoprevoznik	104.748	56.813	15.907	17.546
Andreja Franc	K. F. Pirca 3	avtoprevoznik	217.758	72.506	23.247	25.408
Balantič Janez	Moste 18	avtoprevoznik	89.150	53.500	14.980	15.996
Bizjak Ivan	Moste 8	avtoprevoznik	111.984	59.491	16.657	17.787
Bošnjak Milan	K. Streliška 14	avtoprevoznik	176.391	104.529	42.856	44.842
Cibašek Ivan	K. Titov trg 18	avtoprevoznik	113.913	59.784	16.739	18.606
Kladnik Janez	K. Nevlje 16	avtoprevoznik	103.290	61.691	15.351	19.702
Korbar Ferdinand	K. Novi trg 29	avtoprevoznik	201.087	62.144	19.051	20.231
Kos Jože	Vrhpolje 5	avtoprevoznik	109.645	52.179	12.741	13.732
Lukič Zdravko	K. Levstikova 19	avtoprevoznik	123.848	51.986	14.085	15.073
Mali Anton	Uršič Jože	avtoprevoznik	108.435	61.788	18.677	19.851
Novak Leopold	Zadnik Franc	avtoprevoznik	153.762	69.193	17.472	37.937
Pirc Anton	Zavasniki Slavko	avtoprevoznik	136.766	73.614	26.195	27.593
Poličnik Gregor	Zavasniki Jože	avtoprevoznik	120.018	56.763	15.891	16.970
Potočnik Anton	Vrhpolje 67	avtoprevoznik	120.018	56.763	15.891	16.970
Uršič Jože	Križ 53	gostilna	488.043	54.773	12.882	32.240
Zadnik Franc	Črna 9	gostilna	386.659	57.518	15.803	49.125
Zavasniki Slavko	Kamnik	ključavničar	680.801	169.700	davek še ni odmerjen	
Zavasniki Jože	Kamnik	mesar	3.500.000	124.374	davek še ni odmerjen	
Potočnik Ivanka	Podgoršek Blaž	kovin. galant.	260.000	80.150	davek še ni odmerjen	

Kolona št. 4 - brutto promet

Kolona št. 5 - čisti dohodek (odmerna osnova)

Kolona št. 6 - občinski in republiški davek od čistega dohodka

Kolona št. 7 - skupne davčne obveznosti in to: (obč. in rep. davek od dejavnosti, davek na tujo delovno silo, zvezni, republiški in občinski prometni davek, krajevni samoprispevek in članarina gospodarski zbornici).

FRANCU KURETU V SLOVO

FRANC KURET

Na pokopališču v Kamniku smo se 28. avgusta 1973 za vedno poslovili od našega zvestega člana Franca Kureta.

Rojen je bil 28. 10. 1901 v Zirjah, Sežana. V rojstnem kraju je živel vse do leta

1929, ko je zaradi naprednega mišljenja moral pobegniti pred italijanskim fašizmom. Prišel je na Duplico pri Kamniku, se leta 1930 zaposlil v tovarni pohištva Remec Duplica in kot strojni mizar delal pri tem podjetju vse do leta 1963, ko se je upokojil.

Franc KURET je bil pri podjetju, kjer je delal, ves čas prizadeven član naprednih sindikatov. Stalno je tudi sodeloval v prosvetnih sekcijah, ki jih je ustanovil sindikat, tako je bil tudi ustanovni član pevskega zbora „PLANIKA“ Duplica. V pevskem zboru, čigar pevovodja je bil znani komunist iz Kamnika Franc Vidmar, so sodelovali le napredni delavci Remecve tovarne.

V času okupacije se je Franc Kuret že ob začetku vključil v OF, spomladi leta 1944 pa odšel v NOV in se kot partizan vrnil v kraje, ki

jih je, preganjan od fašistov, moral zapustiti.

Po končani vojni se je vrnil na Duplico k svoji družini, ki si jo je ustvaril kmalu po prihodu v Kamnik. Začel je delati na delovnem mestu, ki ga je zapustil ob odhodu v NOV. Delal je zelo prizadevno ter bil večkratni udarnik. Marljivo pa je tudi sodeloval v sindikatu in organih samoupravljanja. Ves čas je vidno delal v političnih organizacijah v kraju bivanja. Bil je odbornik KO SZDL, KO ZB ali imel naloge v KO ZKS.

Bil je komunist, ki je svojo pripadnost kazal vse svoje življenje. Med prebivalci kakor tudi med sodelavci je bil nadvse cenjen in zaradi tovariškega odnosa tudi zelo priljubljen.

Zveza borcev je s pokojnikom izgubila dobrega in požrtvovalnega člana.

SLAVA MU!

B. K.

Prapor društva upokojencev

Društvo upokojencev v Kamniku je 12. avgusta v svojih prostorih v Kolodvorski ulici razvilo društveni prapor. Dolgo so si kamniški upokojenci želeli, da bi na prireditvah in svečanostih nastopali pod okriljem lastnega prapora, ki bi jih združeval kot simbol enotnosti, solidarnosti in

Novemu praporu je botrovala občinska konferenca SZDL. Predsednik društva Jože Vrhovec je v navzočnosti številnih članov in gostov sosednjih društev upokojencev izrekel pozdravni govor, v katerem se je spomnil tudi umrlega častnega predsednika Jožeta Vrankarja in

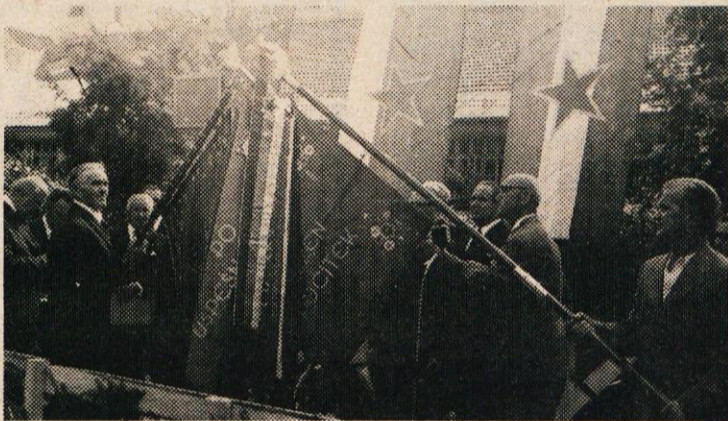
še ostale upokojence, ki stojijo ob strani, da se vključijo v društvo, ki si prizadeva povsod uveljavljati pravice svojih članov in razvija družabnost in tovarištvo.

Ko je zastopnik občinske konference SZDL razvil prapor, ga je sprejel v varstvo praporščak Janko Koželj, ki se je s toplimi besedami zahvalil za zaupanje in objubil, da bo čuval društveni prapor in ga častno nosil kot simbol tako številne in močne organizacije.

Prisrčno sta pozdravila kamniške upokojence tudi predsednik republiškega odbora DU iz Ljubljane in predsednik domžalskega društva, ki je poudaril, da si želijo tudi člani v Domžalah, da bi imeli svojo streho nad glavo in si zgradili dom za svoje ostarele člane, kakor ga zdaj gradijo v Kamniku.

Za kulturni del programa razvija prapora je poskrbel pevski zbor društva upokojencev iz Domžal pod vodstvom tov. Habeta. Na sliki: Prapori treh sosednjih društev so se po razviliti strnili v znak enotnih stremeljenj s pomembnim geslom, ki je vtakno na prapor: Po uspešnem delu zaslužen počitek.

Člani društva upokojencev so že prej sklenili, da bodo s praporom spremili na zadnji poti vsakega umrlega člana. Za teden po razviliti so se prvič s praporom poslovili od umrle članice vdove Ane Vindšnerer.

PO USPEŠNEM DELU - ZASLUŽEN POČITEK, PIŠE NA PRAPORU KAMNIŠKIH UPOKOJENCEV

aktivnosti. Društvo upokojencev ima s podružnicama v Komendi in Motniku 1600 članov in predstavlja močno in pomembno organizacijo v naši občini, ki dela že 23 let.

odbornika Lojzeta Beštra. Zahvalil se je delovnim organizacijam in sindikalnim podružnicam ter občinskemu sindikalnemu svetu za podporo, da so lahko razvili prapor. Povabil je

NAJBOLJŠI JE BIL FRANCI POGAČNIK IZ VOLČJEGA POTOKA

Na minulem tekmovanju traktoristov in poklicnih kmetijskih strojnikov v Vodcah nad Ljubljano se je pomerilo skoraj 50 tekmovalcev. To so bili kmetje-traktoristi, pionirji - traktoristi in poklicni strojniki družbenih posestev s področja Ljubljane. Toda, na letošnjem, III. Področnem tekmovanju traktoristov v Vodcah je bil najboljši FRANCI POGAČNIK IZ VOLČJEGA POTOKA! Za ta svoj uspeh je prejel pisano priznanje, pokal in nagrado.

Letos je bil Franci že drugič na tekmovanju v Vodcah. To pot je imel srečno roko in osvojil prvo mesto med odraslimi. Vsakdanje trdo delo na domači kmetiji in tudi šolska izobrazba na Kmetijski šoli v Šentjurju, katere absolvent je Franci, so pogoj in vzroki njegovim uspehom! Letošnji nabor pa bo odločil, kdaj bo moral Franci v vojaško suknjo. Pogrešala ga bosta oče in mati, ki skrbita za številno čredo in njive ter pašnike. Saj je treba nahraniti in usmeriti v življenje še kar pet sestic Francija! „Da, Franci je priden in res nam veliko pomaga,“ je dejal oče, kateremu je pritr-dila mati.

Kot prvak na področnem tekmovanju v Vodcah se je udeležil Franci Pogačnik tudi Republiškega tekmovanja traktoristov v Dragatušu pri Črnomlju, 9. septembra letos. Tedaj je oral s tujim traktorjem, katerega volan je prijel prvič šele NA TEKMOVALNI PROGI! Francijeva

nesebična narava je tudi na tem tekmovanju prišla do izraza! Sotekmovalcu, kateremu se je pokvaril traktor, je pomagal, ter zato potrošil dragoceni čas, ki je bil namenjen preizkušnji traktorjev. Seveda

okolje, med mlade kmetijske proizvajalce in jih navdušuje za delo na kmetiji. Z veseljem poprime, kjerkoli potekajo prireditve, razstave ali tekmovanja s področja kmetijstva. Zatorej: FRANCIJU POGAČNI-

FRANCI POGAČNIK NA SVOJEM TRAKTORJU

Franci tudi na domačem področju ne drži križem rok. Tod potekajo že priprave za skorajšno ustanovitev organizacije „mladih zadržnikov“. Franci je deloven, mlad kmetovalec, ki svoje znanje prenaša na svoje

KU ISKRENO ČESTITAMO K USPEHU, hkrati pa tudi na vseh področjih, kjer je zastavljal nesebičnim in vztrajnim delom.

B. Novšak

ŽIVINOREJSKA RAZSTAVA V KOMENDI

V nedeljo, 16. septembra, so v Komendi pripravili živinorejsko razstavo. Zadnja podobna razstava je bila v Komendi leta 195. Razstavo govedi in konj so pripravili svet za kmetijstvo in gozdarstvo pri skupščini občine Kamnik, Kooperacija Emona Ljubljana, kmetijski zavod Ljubljana in Konjeniški klub Komenda. Organizatorji so ob tej priložnosti izdali ličen katalog razstavljenih plemenske goveje živine in konj. V njem so tudi zanimivi podatki o kmetijstvu, še posebej pa o živinoreji, v kamniški občini. Govedorejca prinaša kamniškemu kmetijstvu blizu 60 % vseh dohodkov iz kmetijstva. Čeprav se število govedi ne povečuje več, vendar lahko ugotovimo močan porast kakovosti goveje živine. Od gorenjske cikaste pasme so rejci v hribovitih predelih občine prešli na rjavo pasmo, zapadni del občine pa prehaja s preplavljanjem cike v čisto svetloislasto govedo.

Razstavo je odprl Ivan Pintar, predsednik sveta za kmetijstvo in gozdarstvo občine Kamnik. O rezultatih pospeševanja živinoreje pa je spregovoril predsednik pripravljalnega odbora za razstavo ing. Janez Hren. Med drugim je dejal: „Tu med nami je osem fantov in deklet, ki jih je občina štipendirala v kmetijskih šolah in sedaj svoje znanje uspešno koristijo na svojih kmetijah.“

Ni še dolgo tega, ko ni bilo vrsto let zgrajena ali popravljena nobena hleva, ali kupljena novega stroja v zasebnem kmetijstvu. V nekaj več kot dveh letih pa je zgrajenih ali še v gradnji blizu 100 hlevov z 20-40 stojišči. Prav tako je kupljenih nad 300 novih strojev za spravilo krme in obdelavo zemlje. Zgrajenih je skoraj 40 stolpnih silosov z nad 2000 m prostornine.

Da je v tako kratkem času dosežen tak napredek je poleg prizadevnosti kmetovalcev tudi znatno pripomogla občina Kamnik, ki daje iz leta v leto večja denarna sredstva in olajšave zasebnim kmetijskim proizvajalcem. Zelo važno vlogo pa ima pri razvoju HKS Emona, saj je v dveh letih posredovala kmetovalcem v občini več kot 400 milijonov dinarjev kreditov. Ta sredstva so zbrana od občine Kamnik, ZB podružnica Kamnik, gozdni obrat Kamnik, Emona, Zavarovalnica Sava, republika in denarnih vlog kmetov. Za leto 1974 je planirano, da bo na razpolago tudi blizu 400 milijonov kreditov.“

Na razstavi so rejci pokazali 37 krav lisaste pasme, v glavnem z območja Komende, Klanca, Most in Suhadol, 32 glav rjave pasme, pretežno z območja Motnika, Lok in Tunjice.

Med kravami rjave pasme je komisija prisodila najboljšo oceno kravi Filipa Grabnarja iz Zgornjega Motnika. Med lisasto pasmo pa je bila najbolje ocenjena krava Rudolfa Ravnikarja s Klanca.

Posebno zanimanje med obiskovalci razstave so želi tudi konji, zlasti žreb

LES COURTES

Sele v taboru sva si oddahnili. Toda tega, da sva preplezala severno steno Les Courtes, še nisva doumela. In še nekaj dni ne. Danes se mi zdi, kot bi se to dogajalo šele včeraj. Vtisi se zlivajo v celoto, ki je tako čudovito obarvana, da se mi zdi že kar neverjetna.

Ko smo v mraku prišli na ledenik Argentiere, mi je vzelo sapo, tak je bil pogled na gore nad njim. Le na zadnjem skalnem obelisku Mt. Dolentu, ki čaka na koncu doline, je še gostovalo sonce. Njegovo zahodno pobočje je rdeče žarelo, severna stena pa je bila grozeče temna. Pa Triolet. Kot bi se postavila pokonci skladovnica ledu, pa vendar so tudi to goro ljudje že preplezali. Nato Les Courtes, lepa gora pravilnih oblik, ki ima na vsaki strani širok ozebnik, sredi ledenih strmin pa k vrhu silijo trije stebri. Vse se mi je zdelo kot na črno beli fotografiji, zakaj svetlobe je bilo vedno manj in barv nisem več ločil. Nad menoj je kipel Les Droites, strašno strm, pa vendar nekoliko bolj prijazen vrh. Prijazen mogoče zato, ker nisem imel namena spoznati ga bližje. Za njim Aiguille Verte ali Zelena Iгла po naše. Nič zelene ga ni bilo na njej, vsaj jaz nisem opazil. Delovala je veličastno in umirjeno. Gotovo je najbolj obiskan vrh s te strani. Na drugi strani teh lepotcev je kraljevala izzivalna Chardounetka. Samo vrh se ji je kot krona še svetil v soncu.

Poiskali smo prostor za udoben bivač in pospali. Ob pol treh sva s Tanco vstala in odšla proti steni. Spotikala sva se po kamenju in končno le prekoračila stransko moreno. Na ledeniku sva se navezala. Pred nama sta bila že dva Poljaka in dva Ljubljancina, za nama pa še dva Ljubljancina. In vsi smo bili namenjeni v Les Courtes. Pod steno sva se ustavila. Vreme ni kazalo najbolje. Pojedla sva nekaj sliv, rozin in glukoze. Potem sva šla naprej, kljub temu da so oblaki vedno bolj napolnjevali nebo.

Prekoračila sva kak meter široko krojno poč in začelo se je zares. Sneg je bil spodaj še toliko mehak, da sem lahko z udarci nog delal udobne stopinje. To je trajalo kako uro in dvignila sva se že kakih 250 m, ko nama je pot zaprl strm skok, visok tri raztežaje. Tu je Tanca dokazal, da se še kako lahko meri z mlajšimi. Končno je bilo tudi to za nama.

Medtem se je vreme popravilo, posijalo je sonce in postalo je vroče. Premočena obleka se je počasi sušila, ko sva kot dva pajka napredovala po snežni vesini, visoki kakih pet raztežajev. Nato se je stena odločila, da nama

LES COURTES — severna stena, švicarska smer (prva plezala Cornar in Mathey leta 1932); višina 850 m, ocena V, čas plezanja 10 ur, naklon čez 55°, plezala Tone Trobešek in Janez Volkar 1. avgusta 1973.

ponudi strm skok. Za spremembo od spodnjega, ki je bil skalnat in pokrit s snegom, je bil ta leden. Na srečo pa je bil krajši. Pripelzala sva na drugo vesino, dolgo 8 raztežajev. Bila je ledena, pokrivalo pa jo je par prstov snega. Plezala sva tako, da sva na stojiščih zavila v led vijak in nato po srednjih konicah derez splezala do konca vrvi. Vmes sva zavila še en vijak. Tako plezanje pije moči in na koncu vesine sva bila že kar precej utrujena. S planiranim počitkom ni bilo nič, kajti glavno besedo je prevzelo vreme. Iz doline so se pripodile megle, za Vertom je nekajkrat udarila strela, mrzel veter je prinesel drobne kose snega in v eni uri ga je padlo četr metra. Na srečo ni bilo več ledu, tako da sva napredovala drug za drugim kar brez varovanja. Bala sva se le, da se bo celo pobočje z nama vred odpeljalo v dolino. Pa sva imela srečo. Malo pod vrhom, ko se je udiralo že čez kolena, sva morala še raztežaj na levo, da sva se ognila snežni opasti na grebenu.

Tako sva okoli pol štirih stopila na rob severne stene Les Courtes. Poljaka sta izplezala pred nama, dva Ljubljancina sta ostala daleč spodaj, dva pa sta ravno vpila, če imata še daleč do vrha.

Bila sva torej prva Jugoslovana, ki sta prišla čez to steno. Pa tudi med redkimi na svetu. Tako je pač: v ledenih stenah prvopristopnik za seboj ne pusti nobenih sledi, samo to vedo ponavljalci, kje približno se da priti čez steno. Zato je v težkih ledenih stenah tako malo plezalcev.

Nekaj časa sva se neumno gledala, nato sva kljub mrazu, vetru, snegu, treskanju in premočeni obleki planila v smeh. Se vedno nisva doumela, da sva uspela. Napravila sva nekaj fotografij, nato pa sva jo pobrisala po grebenu v sedlo med Courtes in Droites. Tu sva se obrnila proti levi. Začelo se je udirati do pasu, vendar sva hitela, ker je bila nevarnost plazu velika. Šele po 3 urah sva se ustavila na ravnem ledeniku Talefre, na drugi strani gore. Zdaj sva že vedela, da prideva živa v tabor.

Bila sva vesela. Premočena sva pospravljala opremo in gledala vrhove okoli sebe. Deževalo je.

Po dveh urah teka po ledeniku sva prišla v tabor. Bilo je že temno in le med redkimi presledki med oblaki so mežikale zvezde. Nahrbtnika sva vrgla s sebe in nekaj minut nepremično gledala. Zdaj bova jedla, pila in spala, sva si mislila. Zaslužila sva.

J. V.

NOGOMET

DEBELI : SUHI 3:1

Na preurejenem športnem stadionu v Mekinjah je bila v soboto, 15. septembra 1973, nogometna tekma med debelimi in suhimi, nad 40 let starimi nogometaši.

Gole za debele so dali Mirko Semeja 2 in Drago Krstić enega, za suhe pa Vinko Gobec. Tekma, ki jo je sodil mednarodni sodnik Jakše, se je končala s prepričljivo zmago debelih, čeprav je treba priznati, da je bilo med njimi več nekdanjih dolgoletnih nogometašev kot med suhimi.

Konjske dirke v Komendi

Prizadevni člani Konjeniškega kluba Komenda so letošnje poletje pripravili kar dvoje konjskih tekmovanj, 5. avgusta in pred dnevi, 16. septembra, ob živinorejski razstavi.

Na avgustovskem tekmovanju je nastopilo 17 konj in še posebej v preskakanju zaprek 7 tekmovalcev.

Tekmovalci iz Ljubljane, Kranja, Veržeja, Cvena, Ljutomera in iz Komende so se pomerili v sedmih dirkah. Največ nagrad sta pobrala že stara znanca komenskega hipodroma Fistina z vozačem Antonom Slavičem iz Banovcev, ki je bila dvakrat prva (1600 m in dvovprega 2200 m) in enkrat druga (1600 m), ter Lason na vajah Janija Pogačarja iz Ljubljane, enkrat prvi in enkrat drugi.

Pri kmečki dvovpregi so nastopili samo domačini. Prvi je bil par Nazir — Branka z voznikom Francem Dimicem iz Križa pred Bebo in Liso z voznikom Juhantom iz Komende. V zanimivi kmečki galopski dirki je zmagal Sokol z Janezom Kalanom iz Senčurja pred Astro z Ivanom Koscem iz Križa.

Tudi na drugem tekmovanju, 16. septembra, je bil Lason spet med najboljšimi. Zasedel je prvo mesto na dirki na 1600 m (v dveh tekih) skupaj z Romijem lastnika Marka Slaviča iz Ljubljane.

V prvi dirki na 1800 m je zmagala Tonka (Bruno Oražem, Ljubljana) pred Listrom (Ivan Krnšič, Ljubljana). V 3. dirki na 1800 m je zmagala Lindina (Omahen Jani, Ljubljana).

V kmečkih dvovpregah je bil najboljši par Zebra — Mišo, na vajah Janka Juhanta, mlajšega, iz Komende, pred Astro in Ričo (Ivan Kosec, Križ).

Člani celjskega konjeniškega kluba so nastopili v preponski galopski dirki na progi 1400 m.

V dvovpregi na 2200 m je zmagal par Dinson — Finlord z voznikom Matevžem Krušičem iz Ljubljane.

Dirke si je ogledalo veliko število ljudi, ki so bili z dobro pripravljeno prireditvijo zelo zadovoljni.

F. S.

Velik napredek vaterpola v Kamniku

V poletnih mesecih, ko so vsi športniki odšli na zaslužen počitek, p kamniški vaterpolisti niso mirovali. Trenirali so vsak dan pod vodstvom Poljaka iz Kranja. Pomagali so mu še S. Šnabl, L. Švarc in Smrekar.

Ker v letošnjem sezonaradi uvrstitev KOPRA v II. zvezno ligo, slovenska vaterpolska liga ni bila razdeljena v dve skupini, so Kamničani odigrali juliju kar 14 tekem (10 izgubili, 2 remizirali in 2 zmagali). Zasedli so uradni konkurenci 5. mesto in bodo tudi v naslednji sezoni igrali v I. SVL.

Mladinci so se udeležili slovenskega mladinskega prvenstva v Kopru (9. mesto), pionirji pa so presenetili. Premagali so vse nasprotnike, razen Triglav in se tako na pionirskem prvenstvu SRS kot tudi na pionirskem pokalu SRS v Kranju uvrstili na odlično drugo mesto.

V avgustu pa so vaterpolisti odigrali več prijateljskih tekem. Premagali so Radovljico, Rudar iz Trbovelj, z Neptunom pa igrali neodločeno. Na turnirju v Celju so zasedli dobro 3. mesto. Najzanimivejša pa je bila „tekma sezona“ med P.K. Kamnik in Vrhpoljem (pionirji Kamnika). Zmagali so Vrhpolčani z 10 : 8 (2 : 2, 1 : 2, 3 : 1, 4 : 3). Strelci: Reisner 3, I. Šnabl, Ručman, I. Homar po 2 in Kropivšek 1 za zmagovalce.

Zule in Stare 2, S. Šnabl, Osenar, Juntez in Verstovšek po 1 za Kamnik. D. Sta

Komenda : DSG Sela 1:1 (1:0)

V nedeljo, 5. avgusta, sta na nogometnem igrišču v Komendi odigrala prijateljsko nogometno tekmo moštvi Komende in Sel iz avstrijske Koroške. Tekmo si je ogledalo blizu 500 gledalcev.

Namen takih srečanj je predvsem sodelovati in utrjevati stike s Slovenci zamejstvu. To srečanje pa je bilo tudi trden temelj in obremenitev za tesnejše sodelovanje v prihodnje, ljubiteljem tega športa v Komendi pa da kaz, da je ustanovitev nogometnega kluba upravičena in potrebna. Zato upajo, da bodo našli razumevanje in dobili za svoje delovanje vso moralno in tudi finančno pomoč.

Pobudniki te športne dejavnosti se zavedajo, da jih čaka težko in odgovorno delo. Treba bo zgraditi novo nogometno igrišče z ustreznimi napravami. Kupiti dresse. Dobiti primernega trenerja. In ne nazadnje poskrbeti za organizacijsko plat. Pritegniti k sodelovanju res sposobne in delovne ljudi. Računajo tudi na pomoč delovnih kolektivov in družbenopolitičnih organizacij, predvsem pa krajevnih skupnosti Komenda in Moste, saj štejeta prek 3000 prebivalcev. Če se bodo pobude mnogih uresničile, upamo, da se športu v Komendi obetajo boljši časi, kar se za tako velik kraj tudi spodobi.

J. Ker

URŠKA PONOVO DRŽAVNA PRVAKINJA

Letošnjega državnega prvenstva z malokalibrsko puško za pionirje in mladince, ki je bilo tokrat 14. in 15. julija v Novem Sadu, so se udeležili tudi Kamničani, ki so predhodno dosegli na republiškem prvenstvu Slovenije določene norme. Najboljša je bila tudi tokrat Kamničanka Urška Kozjek, ki si je v disciplini 3 x 10 strelav v položajih stoje, kleče in leže priborila 1. mesto — državni rekord z 245 krogi. Nastopila je tudi v disciplini olimpijski math in bila šesta z 253 doseženimi krogi. (Olimpijski math za pionirje je 3 x 10 krogov v ležečem položaju). Urška si je v letošnjem letu priborila kar lepo število rekordov, postala je republiška prvakinja Slovenije z zračno puško, republiška prvakinja z malokalibrsko puško — olimpijski math, republiška prvakinja z malokalibrsko puško 3 x 10 v treh položajih, državna prvakinja z zračno puško (Beograd), o čemer smo že pisali v zadnji številki Kamniškega občana, in nazadnje še državna prvakinja z MK puško v Novem Sadu. Tudi pionir Janko Podgornik je dosegel na tem državnem prvenstvu zadovoljiv uspeh 8. do 10. mesto v disciplini olimpijski math, Vojko Kalan pa je z doseženimi 246 krogi tudi v ospredju.

Naši udeleženci so tokrat pohvalili organizatorje državnega prvenstva SD „NOVI SAD“ za dobro organizacijo tekmovanja in za pozornost do oddaljenih tekmovalcev iz naše republike. Naše tekmovalce je tudi na to prvenstvo vodil veteran kamniškega strelstva tov. Ivan Podgornik, ki ima glavne zasluge za zadnje uspehe naših pionirjev z zračno in MK puško. Za take uspehe je vsem izreči čestitke in pohvale.

J. Tajč

Industrijski kombinat SVIT — KAMNIK

Priporoča svoje izdelke za široko potrošnjo: purol, neostik, mebloton, lesk, motogrill kot tudi tehnično keramiko, elektro-izolacijski material, modne gume.

PLAVANJE

V vsakoletnem plavalnem dvoboju med Kamnikom in Radovljico so v skupnem seštevku zmagali Kamničani z najtesnejšim izidom 202 : 201. V Kamniku zmaga gostov 96 : 93, v Radovljici presenetljiva zmaga Kamničanov, ki so nastopali v oslabiljeni postavi, s 109 : 105.

Tekmovali so pionirji, pionirke, mladinci in člani v 17 disciplinah.

Zmagovalci tekmovanja v Kamniku:

50 m delfin p.
50 m delfin čl.
50 m hrbtno p.
50 m hrbtno ml.
50 m hrbtno čl.
50 in 100 m prsno p.
100 m prsno ml.
50 m prsno p.
50 in 100 m kravl p.
50 m kravl p.
100 m kravl ml.
100 m kravl čl.
4 x 50 m prosto p.
4 x 50 m prosto čl.
4 x 50 m prosto ml.

MANDELJIC Radovljica
JENSTERLE Radovljica
PRAPROTNIK Radovljica
ŠNABL I. Kamnik
PODVERŠČEK Kamnik
MANDELJIC Radovljica
RUČMAN Kamnik
URŠIČ Radovljica
ŠNABL I. Kamnik
VILFAN Radovljica
RUČMAN Kamnik
PERNUŠ Radovljica
Kamnik
Radovljica
Radovljica
D. S.

Kamniška kronika

JULIJ 1973

ROJSTVA:

Ema Bodlaj iz Zakala
Zlatka Žagar iz Velike Lašne

POROKE:

Jernej Dacar z Velikega hriba, delavec, star 25 let, in Cecilija Zabret iz Most, šivilja, stara 23 let;
Janez Dolinšek iz Kamnika, avtoklepar, star 23 let, in Milena Bič iz Kamnika, uslužbenka, stara 18 let;
Anton Hribar iz Kamnika, pohištvni mizar, star 21 let, in Sonja Vidmar iz Kamnika, uslužbenka, stara 18 let;
Stanislav Kotnik iz Tiroseka, šofer, star 22 let, in Dragica Adamič iz Kamnika, komercialni tehnik, stara 20 let;
Ivan Lanišek s Krivčevega, kemijski tehnik, star 25 let, in Urška Koželj z Županjih njiv, delavka, stara 22 let;
Rudolf Osolnik z Gozda, delavec, star 28 let, in Slavka Trobešek iz Bistričice, delavka, stara 22 let;
Ivan Žagar iz Godiča, ključavničar, star 29 let, in Marija Koncilija s Piršvega, delavka, stara 20 let.

SMRTI:

Eva Grbec iz Kamnika, uslužbenka, stara 35 let;
Anton Jagodic iz Kamnika, os. upokojenec, star 73 let;
Blaže Jelič iz Pečenega Ilova, Prnjavor, gradbeni delavec, star 21 let;
Jože Kodra iz Spodnjih Stranj, strojni tehnik, star 23 let;
Katarina Kodra iz Cirkuš, gospodinja, stara 64 let;
Avguštin Mejač iz Kamnika, osebni upokojenec, star 78 let;
Franc Poljanšek iz Srednje vasi, upokojenec, star 65 let;
Jernej Resnik s Sel, upokojenec, star 77 let;
Marija Resnik iz Trobelnega, prevžitarica, stara 82 let;
Janez Šlapnik iz Spitaliča, km. delavec, star 67 let;
Franc Senica iz Kamnika, invalidski upokojenec, star 46 let;
Mihael Vrankar iz Sidola, delavec, star 31 let;
Rozalija Zarnik z Brega, upokojenka, stara 72 let;
Avgust Zupančič iz Motnika, upokojenec, star 62 let.

AVGUST 1973

POROKE:

Zlatko Černe, zidar iz Martinuči 7, star 23 let, in Kristina Hacin, delavka iz Flake št. 29, stara 19 let;
Mihael Martinjak, strojni ključavničar s Križa št. 72, star 24 let, in Anica Pušavec, delavka iz Suhadol št. 24, stara 20 let;
Anton Otoničar, kmet iz Podslivnice, star 37 let, in Marija Resnik, delavka z Županjih njiv, stara 43 let.

SMRTI:

Martin Burja, kmetovalec z Vasena št. 3, star 76 let;
Anton Jerin, os. upokojenec iz Podgorja, star 81 let;
Janez Klemen, kmetovalec iz Sidola št. 5, star 66 let;
Marija Plevel, kmečka delavka s Klanca št. 9, stara 77 let;
Marijana Slevce, km. delavka z Okroglega, stara 56 let;
Janez Suštar, zidar z Markovega 5, star 49 let;
Janez Tomazin, duhovnik, iz Preske pri Medvodah, star 53 let;
Zoran Turina, sin delavca z Duplice, star 5 let;
Janez Vidmar, os. upokojenec iz Podgorja, star 84 let.

Splošno gradbeno podjetje »GRADITELJ« Kamnik, Maistrova 7

● Priporoča svoja kvalitetna gradbena dela, ki jih opravlja hitro, solidno in poceni!